ՀՈՐԻԶՈՆ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

KOMITAS
SALON FUNÉRAIRE
Entrusted for over 25 years
Journey Home™ coverage included with new pre-arrangement contracts* ($595 value)
www.komitas.ca (514) 331-0400

horizon | HÉBDOMADAIRE ARMÉNIEN – Supplément en français | ARMENIAN WEEKLY – English supplement

VOL. 46 / No. 40-41 (2382-2383), 8+4+4+4+16 էջ / $1.75   24 ՓԵՏՐՈՒԱՐ-3 ՄԱՐՏ / 24 FEVRIER-3 MARS / FEBRUARY 24-3 MARCH, 2025

Հայ Դատը Թուլսի կապարտէն կը պահանջէ հետաքննել Արցախի ցեղասպանութեան մէջ Ամերիկայի մեղսակցութիւնը

Ամերիկայի Հայ Դատի յանձնախումբը շնորհաւորեց նախկին քոնկրեսական Թուլսի Կապարտը՝ Միացեալ Նահանգներու ազգային հետախուզութեան ղեկավարի պաշտօնին նշանակուելուն առիթով, նոյն ատեն անոր կոչ ընելով՝ համապարփակ հետաքննութիւն մը կատարելու Ատրպէյճանի կողմէ Արցախի հայութեան ցեղային զտման գործողութեան մէջ Ամերիկայի մեղսակցութեան գծով:

Ամերիկայի Հայ Դատի յանձնախումբի գործադիր վարիչ Արամ Համբարեան բացատրեց, թէ Ուաշինկթըն ոչ միայն չէր կրցած զսպել ցեղասպանական արշաւը, այլ նոյնիսկ Պաքուն քաջալերած էր՝ անոր ռազմական օժանդակութիւններ տրամադրելով:

Նշենք, որ Կապարտ զանազան առիթներով նեցուկ կանգնած է հայութեան եւ հովանաւորած է Հայոց Ցեղասպանութիւնը ճանչնալու բանաձեւը, իսկ 2017-ին այցելած է Արցախ, ականատես դառնալով Ատրպէյճանի բռնարարքներուն: 2020-ին ան դատապարտեց Թուրքիոյ դերը Արցախի դէմ պատերազմ հրահրելու գործին մէջ՝ յայտարարելով. «Թուրքիա «Քայիտա»ի հետ կապ ունեցող անձեր կ'ուղարկէ՝ Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչութիւնը ոչնչացնելու համար»:

Հայ Դատը կը շարունակէ կոչ ընել Թրամփի վարչակազմին՝ արգիլելու ամերիկեան ռազմական օգնութիւնը Ատրպէյճանին, ինչպէս նաեւ պատժել ռազմական ոճիրներով ամբաստանուած ատրպէյճանցի պաշտօնատարները: Հայ Դատը նաեւ Ուաշինկթընէն կը պահանջէ ճնշում բանեցնել Պաքուի վրայ, որպէսզի անյապաղ ազատ արձակուին հայ ռազմագերիները եւ բացառութիւն սահմանուի արտաքին օգնութիւններու սառեցման հարցով, որպէսզի Արցախի ցեղասպանութիւնը վերապրած անձերը կարենան համապատասխան օգնութիւնը ստանալ:

Արամ Ա. Կաթողիկոս կոչ կ'ուղղէ նախագահ Թրամփին՝ միջամտելու Ատրպէյճանի մօտ հայ գերիներու ազատագրման

Արամ Ա. կաթողիկոս Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամփին ուղղած յատուկ նամակով կ'ողջունէ «ոսկեշրջան» մը բանալու եւ խաղաղութեան համար աշխատելու անոր խոստումը:

Վեհափառ Հայրապետը կը յիշեցնէ նախագահին՝ ընտրապայքարի ընթացքին անոր կատարած դատապարտումը՝ Արցախի ժողովուրդի ցեղային զտման ու բռնագաղթին, ինչպէս նաեւ արցախահայութեան վերադարձի իրաւունքին շեշտումը: Վեհափառ Հայրապետը նախագահին ուշադրութեան կը յանձնէ համայն հայութեան ցաւ ու ընդվզում պատճառող Արցախի քաղաքական ապօրէն բանտարկեալներուն, որոնց շարքին՝ նախկին նախագահներ, վարչապետներ եւ պետական բարձրաստիճան պատասխանատուներ, Պաքուի մէջ դատավարութիւնը, որ տեղի կ'ունենայ գոնփակ ու առանց միջազգային դիտորդներու ներկայութեան եւ առանց դատական յստակ գործընթացի:

Ապա, Արամ Ա. կաթողիկոս նախագահ Թրամփին կը յայտնէ, որ հայ ժողովուրդը մեծապէս պիտի գնահատէ զինք, եթէ անձնապէս միջամտելով՝ կոչ ուղղէ նախագահ Ալիեւին՝ շուտափոյթ կերպով եւ առանց պայմանի ազատ արձակելու բանտարկեալները: Նման քայլ մը պիտի նպաստէ Հայաստանի ու Ատրպէյճանի միջեւ եւ ամբողջ շրջանին մէջ խաղաղութեան գործընթացին, Արցախի հայերուն Արցախ վերադարձին գծով դրական պայմաններու ստեղծման, ինչպէս նաեւ շօշափելի մէկ արտայայտութիւնը պիտի ըլլայ նախագահ Թրամփին խաղաղութեան առաքելութեան, կ'ըսէ Վեհափառ Հայրապետը:

Պատմութեան մէջ այս ամէնը մնալու է որպէս սեւ բիծ

ՀՅԴ Արցախի Կեդրոնական կոմիտէն դատապարտում է ՀՀ ԱԺ-ում՝ ԱԺ նախագահ Ալէն Սիմոնեանի գլխաւորութեամբ վերջին երկու օրերին հնչեցուած յայտարարութիւնները, որոնք ժխտում են հայ ժողովրդի հերոսական պայքարի պանծալի դրուագները: Գաղափարազուրկ անհատների մօտ սեփական փոքրոգութիւնը, պատմութեան առջեւ յանցանքի խարանը մաքրելու ապարդիւն փորձերը՝ բացայայտում են այդ մարդուկների իրական պատկերը:

Ցաւալի է, որ հայրենի իշխանութեան աթոռներին յոխորտալով բազմած այդ մարդուկներին է վստահուած միջազգային հարթակներում ներկայացնելու մեր պետութիւնը:

ՀՅԴ Արցախ... Շար. կարդալ էջ 4

Դատապարտում ենք ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահի արտայայտութիւնները Արցախի ժողովրդի նուաստացման փորձերի վերաբերեալ

Արցախի Հանրապետութեան Ազգային ժողովի մի խումբ պատգամաւորների յայտարարութիւնը

Արցախի Հանրապետութեան Ազգային ժողովի ներքոգրեալ պատգամաւորները դատապարտում են ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահի արտայայտութիւնները Արցախի ժողովրդի նուաստացման փորձերի վերաբերեալ:

Դատապարտում ենք... Շար. կարդալ էջ 6

Al★Nejmah
MIDDLE EASTERN SUPERMARKET
NOW OPEN
Սեփականատէր
Յարութ Միքան
Ընտանեկան բացառիկ գործառնութիւն
ուր կը գտնէք ձեր բոլոր կարիքները
ուտելիքներու վերաբերեալ
IN HOUSE
COFFEE ROASTING & GRINDING
ROASTING FRESH NUTS
SESAME GRINDING TO MAKE FRESH TAHINA
TANOOR BREAD & IRAQI SAMOON
Սուրճ աղալ եւ խարկել
Հնտեղէն աղալ օրական դրութեամբ
Շուշմայ աղալ եւ թահինի պատրաստել
Թոնիրի հաց եւ իրաքեան սոմուն
Supermarket | Restaurantl I Bakery I Halal Butcher
Վաճառատուն, ճաշարան, փուռ, մսավաճառ
PHONE: 289.232.1200
3085 Hurontario St, Unit 1-6, Mississauga

Ատրպէյճանի բռնագրաւած Արցախի մէջ աննախադէպ մշակութային ցեղասպանութիւն կը կատարուի

Հայկական լեռնաշխարհի մշակութային ժառանգութեան պաշտպան Յովիկ Աւանէսով յայտարարութեան մը միջոցով լուսարձակի տակ առաւ Արցախի մէջ գործադրուած մշակութային ցեղասպանութիւնը:

Ստորեւ՝ այդ յայտարարութիւնը.

«Աշխարհի գերտէրութիւնները եւ միջազգային կազմակերպութիւններն իրենց յայտարարութիւններում յաճախ մատնանշում են մարդու հիմնարար իրաւունքները եւ համամարդկային արժէքները: Սակայն, 21-րդ դարում հենց այդ նոյն կազմակերպութիւնների եւ տէրութիւնների աչքի առաջ, նրանց լռութեամբ եւ մեղսակցութեամբ, Ատրպէյճանի ֆաշիստական վարչակարգը ժամանակաւորապէս բռնազաւթուած Արցախում իրականացնում է աննախադէպ մշակութային ցեղասպանութիւն: Որպէսզի պարզ լինի, թէ ինչ մասշտապների մասին է խօսքը, մէկ անգամ եւս յիշեցնենք, որ ամէն շաբաթ մեզ հետ համագործակցող միջազգային գիտական կեդրոնները իրենց մշտադիտարկումներով արձանագրում են երկու յուշարձանի հանդէպ վանդալիզմ կամ ոչնչացում:

«Ատրպէյճանը նպատակային եւ համակարգուած ոչնչացնում է հայկական մշակութային ժառանգութիւնը՝ կոպտօրէն խախտելով միջազգային կոնվենցիաները (պայմանագրութիւնները) եւ մարդասիրական իրաւունքի բոլոր նորմերը (չափանիշները): Այլեւս խօսքը չի վերաբերում միայն պատմա-ճարտարապետական յուշարձանների կամ եկեղեցիների աւերմանը. գործ ունենք ամբողջական բնակավայրերի լիակատար ոչնչացման հետ: Արցախի հայկական հետքը վերացւում է ամէնօրեայ ռեժիմով (դրութեամբ), եւ այս յանցագործութիւնը իրականացւում է պետութեան ամենաբարձր մակարդակով՝ ուղղակիօրէն Իլհամ Ալիեւի հրահանգով:

«Այս քաղաքականութեան զոհ են դարձել Շուշիի շրջանի հերոսական Քարինտակը, Հադրութի շրջանի Մոխրենեսն ու Մարիամաձորը, ինչպէս նաեւ Ստեփանակերտում եւ Արցախի այլ բնակավայրերում գտնուող պատմական արժէք ներկայացնող կառոյցները, որոնց թիւը անընդհատ աճում է: Վառ ապացոյցն է տելեգրամեան ալիքի կողմից հրապարակուած հերթական տեսանիւթը, որտեղ երեւում է, թէ ինչպէս է Ատրպէյճանը հիմնովին աւերել Արցախի Հանրապետութեան Հադրութի շրջանի Ծամձոր գիւղը՝ ոչնչացնելով նաեւ Սուրբ Աստուածածին եկեղեցին:

«Միջազգային հանրութեան անգործութիւնը, համարժէք արձագանգի բացակայութիւնը եւ նոյնիսկ որոշ երկրների ղեկավարների ապօրինի այցերը բռնազաւթուած տարածքներ, նրանց ատրպէյճանական քարոզչութեան գործիքներ դարձնելը, վկայում են այն մասին, որ նրանք ոչ միայն աչք են փակում կատարուող յանցագործութիւնների վրայ, այլեւ դառնում են դրանց ուղղակի կամ անուղղակի յանցակիցները:

«Ատրպէյճանի այս բարբարոս քաղաքականութիւնը հայ ժողովրդի դէմ ուղղուած ցեղասպանական ծրագրի շարունակութիւնն է, եւ այն չի կարող մնալ անպատիժ: Իւրաքանչիւր երկիր կամ կազմակերպութիւն, որը լռում է կամ նպաստում ատրպէյճանական սանձարձակութեանը, մեղսակից է այս մշակութային ոճրագործութեանը եւ կիսում է պատասխանատուութիւնը ապագայ սերունդների առջեւ:

«Ի վերջոյ, որեւէ ժողովրդի մշակոյթի ոչնչացումը եւս ցեղասպանութեան բաղադրիչ է: Իսկ պատերազմների ժամանակ մշակութային ցեղասպանութիւն իրականացնելու համար եւս սահմանւում է պատիժ՝ միջազգային իրաւունքի բոլոր նորմերով ու կոնվենցիաներով: Մինչդեռ այսօրուայ միջազգային հանրութեան համար կարեւորը համամարդկային արժէքները չեն: Արցախի մշակութային ցեղասպանութեան հանդէպ բառացիօրէն զրօ արձագանգը այս փաստի վկայութիւնն է», գրած է Աւանէսով:

Դոկտ. Նորա Պայրագտարեան նշանակուեցաւ Լիբանանի մարմնակրթութեան եւ երիտասարդական հարցերու նախարար

Լիբանանի վարչապետ Նաուաֆ Սալամի 24 նախարարներէ բաղկացած կազմին մէջ Լիբանանի Հանրապետութեան նորակազմ կառավարութեան երիտասարդութեան եւ մարմնակրթութեան նորանշանակ նախարար նշանակուեցաւ դոկտոր Նորա Պայրագտարեան:

Դոկտ. Նորա Պայրագտարեանի կենսագրական գիծեր

Դոկտ. Նորա Պայրագտարեան Լիբանանեան համալսարանի մէջ իրաւաբանութեան եւ քաղաքական ու վարչագիտական գիտութիւններու կաճառի դասախօս է ու բաժանմունքի տնօրէն, նաեւ կը դասախօսէ Պէյրութի Ամերիկեան համալսարանին մէջ:

2004 *թուականին Ֆրանսայի Սորպոնի համալսարանէն ստացած է դոկտորականի աստիճան, իսկ* 2017 *թուականին՝ փրոֆեսէօրի աստիճան Լիբանանեան համալսարանէն: Անդամ է Լիբանանեան համալսարանի Դոկտորական աստիճանի բարձրագոյն հիմնարկի միջազգային յանձնախումբին եւ համակարգող՝ Քաղաքական գիտութիւններու յանձնախումբի: Ան մինչեւ* 2020 *թուական աշխատած է Սպայից վարժարանին մէջ՝ իբրեւ դասախօս եւ քաղաքական գիտութիւններու համակարգող:*

Դոկտ. Ն. Պայրագտարեան Լիբանանի մէջ տնտեսական ու ընկերային խորհուրդի հիմնադիրներէն է, եւ ներկայ տնտեսական, ընկերային ու կենսոլորտային խորհուրդին մէջ՝ գիտութեան, ճարտարագիտութեան ու նորարարութեան յանձնախումբի նախագահ:

Ան անդամ է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ազգային Կեդրոնական Վարչութեան Քաղաքական Ժողովի եւ կաթողիկոսութիւնը ներկայացուցած է շարք մը միջազգային հարթակներու վրայ, մասնաւորաբար՝ Եկեղեցիներու միջազգային խորհուրդին մէջ:

Վերջերս ընտրուած է Եկեղեցիներու միջազգային խորհուրդին մէջ Միջազգային հարցերու յանձնախումբի համանախագահ: Նախապէս անդամ էր Ժընեւի մէջ Կեդրոնական յանձնախումբին, իսկ վերջերս Գերմանիոյ մէջ գումարուած խորհուրդի ընդհանուր ժողովին մէջ ընդհանուր հարցերու եւ յայտարարութիւններու յանձնախումբի նախագահն էր:

Մասնակցած է բազմաթիւ միջազգային ու տեղական խորհրդաժողովներու՝ հիմնականին մէջ դասախօսելով միջազգային կառավարման, արդի միջազգային հարցերու եւ Լիբանանի առնչուող շարք մը թեմաներու շուրջ:

Հեղինակ է բազմաթիւ գիրքերու, որոնցմէ է «Լիբանանը ներքին կայունութեան ու շրջանային անվտանգութեան միջեւ», «Արտաքին քաղաքականութիւնն ու ներքին քաղաքականութիւնը» գիրքերը, ինչպէս նաեւ՝ արաբերէն, անգլերէն ու ֆրանսերէն լեզուներով բազմաթիւ միջազգային հետազօտութիւններու եւ յօդուածներու:Կը վերահսկէ Լիբանանեան համալսարանի դոկտորայի աստիճանի շարք մը թեզերու, ինչպէս նաեւ 2006 *թուականէն ի վեր մասնակցած է թեզերու քննարկման բազմաթիւ յանձնախումբերու:*

Ամուսնացած է Էտի Գապագեանի հետ եւ ունի որդի մը՝ Քրիսթոֆըր:

Մոնթրէալի մէջ տեղի ունեցաւ Պարոյր Սեւակի նուիրուած յուշ երեկոյ

Կազմակերպութեամբ Համազգային Քեպէգի «Սանահին» մասնաճիւղի Գրական եւ Պոլսահայ միութեան ՄԷԿ Մշակութային յանձնախումբերուն, Հինգշաբթի, 30 *Յունուար* 2025*-ին, երեկոյեան ժամը* 7:30*-ին, Պոլսահայ միութեան «Արամ Խաչատուրեան» սրահէն ներս տեղի ունեցաւ սերունդներու բանաստեղծ Պարոյր Սեւակի նուիրուած յուշ երեկոյ, որուն ներկայ էին գաղութի ընթերցասէրներու եւ գրասէրներու հոծ բազմութիւն մը:*

Բացման խօսքով հանդէս եկան Պոլսահայ միութեան ՄԷԿ Մշակութային յանձնախումբի անդամ Հերա Սուքիաս եւ Համազգային Քեպէգի «Սանահին» մասնաճիւղի Գրական յանձնախումբի ներկայացուցիչ Նանոր-Աշնա Սնապեան, որոնք բարի գալուստ մաղթեցին ներկաներուն եւ յայտնեցին, թէ զոյգ միութիւններու գործակցութիւնը նման գրական ձեռնարկներ կազմակերպելու՝ բացառիկ խանդավառութիւն կը ստեղծէ երկուստեք եւ տուն կու տայ իւրայատուկ փորձառութեանց:

Գեղարուեստական յայտագիրը սկիզբ առաւ Շանթալ Մանուկեանի պոլսահայ գրագէտ Զահրատի «Սեւակ» բանաստեղծութեան ընթերցումով, որմէ ետք Սեւակ Աֆարեան ընթերցեց Պարոյր Սեւակի ինքնակենսագրութենէն բաժին մը:

Պարոյր Սեւակի ստեղծագործութիւններէն հերթաբար ասմունքով հանդէս եկան Անահիտ Պալեան, որ ասմունքեց «Անորոշութիւն» բանաստեղծութիւնը, փոքրիկն Անի Քանաճեան՝ «Էշը», Նանոր-Աշնա Սնապեան Լիպարեան՝ «Որդուս», Արփի Սողոմոնեան՝ «Սպասում եմ քեզ», Վրոյր Մուղալեան ՝ «Մարդ էլ կայ, մարդ էլ», Գարեգին Կիւրիւնլեան՝ «Ծերանում ենք» եւ Ռուբինա Քիւփելեան՝ «Ղօղանջ հրաժեշտի»: Մէջընդմէջ Սեւակ Աֆարեան շարունակեց ընթերցել հատուածներ Պարոյր Սեւակի ինքնակենսագրականէն, որ յապաւումներով համադրած էր Անոյշ Ակներեան:

Պարոյր Սեւակի տուն-թանգարանին մէջ նկարահանուած տեսերիզով մը իր պատգամը փոխանցեց Երեւանէն գրականագէտ Սեւակ Ղազարեան՝ Պարոյր Սեւակի թոռնիկը, որ ողջունեց ներկաներն ու խորին շնորհակալութիւն յայտնեց Համազգային Քեպէգի «Սանահին» մասնաճիւղի Գրական եւ Պոլսահայ միութեան ՄԷԿ Մշակութային յանձնախումբերուն՝ Պարոյր Սեւակի աւանդը վառ պահելու ի խնդիր կազմակերպած սոյն ձեռնարկին առթիւ: Ան անդրադարձաւ նախորդ տարուան ընթացքին Երեւանի մէջ կազմակերպուած Պարոյր Սեւակի ծննդեան 100*-ամեակին առթիւ հրատարակուած «*100 *բանաստեղծութիւն» գիրքի շնորհանդէսին, որ լոյս տեսած էր Համազգային Հայ Կրթական եւ Մշակութային միութեան Երեւանի գրասենեակին նախաձեռնութեամբ եւ Պարոյր Սեւակի տուն-թանգարանին համագործակցութեամբ: Ապա ան հրաւիրեց բոլոր ներկաները այցելելու Հայաստանն ու Պարոյր Սեւակի տուն-թանգարանը, որուն տնօրէնութեան պաշտօնը կը վարէ ինք:*

Շնորհակալական խօսքով հանդէս եկան օրուան հանդիսավարները՝ Հերա Սուքիասն ու Նանոր-Աշնա Սնապեանը, որմէ ետք ձեռնարկը աւարտեցաւ Պարոյր Սեւակի «Երեւան-Էրեբունի» ներկաներուն մասնակցութեամբ խմբային երգով:

Սոնա Թիթիզեան Կէտիկեան
«Հորիզոն»

Voyages HAIG Travel

Ձեր բոլոր ճամբորդական
Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝
(514) 284-7676

ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ...

ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ

*Նոր Հասցէ՝

PERMIS DE QUÉBEC

Voyages Haig Travel
4150 Rue Sherbrooke Ouest suite 404A, Westmount, QC H3Z 1C2

Tel: + 1 514-284-7676
Email info@haigtravel.ca

Սահմանազատման քօղի տակ կորցնելու ենք լրացուցիչ տարածքներ
Վարդան Օսկանեան

ՀՀ նախկին արտաքին գործոց նախարար Վարդան Օսկանեան հետեւեալ գրառումը կատարած է դիմատետրի իր հարթակին վրայ.

Ուզում եմ խօսել մեր առաջ ծառացած վտանգների մասին։ Այդ վտանգները շօշափելի են, մեծ են եւ առնչուելու են բոլորիս։

Որովհետեւ ժամանակը արագ է անցնում, եւ սերունդներ են փոխւում, նախ՝ անհրաժեշտ է յիշեցնել, ուր էինք եւ ուր ենք այսօր։

Մինչեւ 2008 թուականը՝ իմ նախարարութեան տասը տարիները, եղել են Հայաստանի վերելքի տարիները։ Սա ոչ ոք հերքել չի կարող։ Ղարաբաղն իր յարակից տարածքներով եղել է փաստացի անկախ, սահմանները եղել են անխոցելի, Մեղրին եղել է իր տեղում, ունեցել ենք յուսալի դաշնակիցներ ե՛ւ արեւմուտքում, ե՛ւ արեւելքում, իսկ Հայաստանն իր յստակ տեղն ու դերն է ունեցել տարածաշրջանային եւ միջազգային քաղաքականութեան մէջ։

Ռուսաստանի հետ ունեցել ենք դաշնակցային յուսալի յարաբերութիւն, Իրանի հետ կառուցել ենք կամուրջ, Վրաստանի հետ խորացրել ենք համագործակցութիւնը, Միացեալ Նահանգների հետ կնքել եւ մինչեւ մեր իշխանութեան աւարտը իրականացրել ենք «Հազարամեակի մարտահրաւէրներ» ծրագիրը, Թուրքիայի հետ ունեցել ենք երկխօսութիւն, Ատրպէյճանի հետ ունեցել ենք դինամիկ բանակցային գործընթաց, դարձել ենք Եւրոպայի խորհրդի անդամ, խորացրել ենք յարաբերութիւնը ԵՄ-ի հետ, Հայաստանում իրականացրել ենք ՆԱՏՕ-ի զօրավարժութիւններ։

Հայաստան-Սփիւռք յարաբերութիւնները եղել են իրենց բարձունքի վրայ։ Քըրք Քրքորեանն իրականացրել է 300 միլիոն տոլարի զարգացման ծրագրեր։ Գաֆէսճեանը բարեկարգել է Կասկադը, Էռնէկեանը կառուցել օդանաւակայանը եւ այսպէս շարունակ։ Տնտեսութիւնը վեց տարի շարունակ ունեցել է երկնիշ աճ, եղել են զգալի արտաքին ներդրումներ, արտագաղթն իջել է զրոյի։ Բառացիօրէն։ 2006-ին մեկնողների եւ ժամանողների միջեւ բալանսը Հայաստանի պատմութեան մէջ առաջին անգամ դրական էր։

Հիմա գանք այսօրուայ իրավիճակին։

Օրուայ իշխանութիւնը ժողովրդի գլխին բերել է պատերազմ, կրել ենք նուաստացուցիչ, հազարաւոր զոհերով ծանր պարտութիւն, կորցրել ենք Արցախը, Ատրպէյճանը մխրճուել է Հայաստանի տարածք։ Չունենք յուսալի որեւէ դաշնակից կամ բարեկամ։ Արտաքին քաղաքական դաշտում որեւէ երկիր Հայաստանին լուրջ չի վերաբերւում։ Տնտեսական ժամանակաւոր ակտիւութիւնը կարճաժամկէտ հետեւանք է ռուս-ուքրանական պատերազմի, չունենք ոչ մի օտարերկրեայ ներդրում եւ տնտեսական քաղաքականութիւն, ինչն անխուսափելիօրէն բերելու է տնտեսական կոլապսի։ Սփիւռքի հետ ունենք նուազագոյն յարաբերութիւններ, ներսում հասարակութիւնը երբեւէ այսքան պառակտուած չի եղել, իշխանութիւնների հանդէպ երբեք այսքան արհամարհանք չի եղել։

Ինչու ես իմ խօսքը սկսեցի վտանգներից։ Սրանք պարզապէս փաստերի արձանագրում չեն։ Այս ամէնից յետոյ մեր առաջ դեռ կանգնած են ահռելի վտանգներ, որոնք ներկայ իշխանութեան անկարողութեան հետեւանքով աւելի են խորացնելու Հայաստանի խոցելիութիւնը։

Ինչ է տեղի ունենում եւ տեղի ունենալու, եթէ չունենանք դիւանագիտական գոնէ մինիմալ կարողութիւններով օժտուած իշխանութիւն։

Սահմանազատման քօղի տակ կորցնելու ենք լրացուցիչ տարածքներ՝ առնուազն անկլաւների տեսքով, Հայաստանի սահմանները փոփոխուելու են։ Սահմանադրութիւնը փոփոխուելու է՝ Թուրքական կողմի պահանջով։ Արցախից մէկընդմիշտ հրաժարուել ենք, Մինսկի խումբը լուծարուելու է, ԵՄ դիտորդները հեռանալու են, միջազգային դատարաններից Հայաստանի իրաւական պահանջները յետ են քաշուելու, 300 հազար ատրպէյճանցի գալու է Հայաստան, եւ ամենավտանգաւորը՝ Սիւնիքից մի հատուած տրուելու է Ատրպէյճանին։

Այս վերջին վտանգը առաւել ակնյայտ է դառնում որոշ մարդկանց Մեղրիի թեմայի շահարկմամբ։

Բարեբախտաբար, վերջերս Պետդեպի գաղտնազերծած փաստաթղթերը այդ մարդկանց կողմից Մեղրիի հարցի շահարկման նպատակը ջախջախում են։ Այդ շահարկողներն անընդհատ պնդել են, որ Ղարաբաղը Մեղրիով փոխանակելու հարցը եղել է Քոչարեանի առաջարկը հայր Ալիեւին։ Մինչդեռ հրապարակուած փաստաթղթերը ուղղակի ապացուցում են, որ 99 թուականին այդ առաջարկը եղել է Ալիեւի կողմից, եւ դրա վկաներից եմ եղել ես։

Երբ Քոչարեանը Ժընեւում բանակցութիւններին ներկայ գտնուող ինձ եւ Վազգէն Սարգսեանին ասաց, որ Ալիեւը նման առաջարկ է արել, մենք միանգամից ֆիքսեցինք այս պատմութեան ամենակարեւոր փաստը, որ հայր Ալիեւը պատրաստ է հրաժարուել Արցախից։ Դա էր հիմնական մեսիջը։ Մենք գիտէինք, որ Մեղրի չենք տալու, բայց կարող ենք օգտուել Ալիեւի՝ Արցախը զիջելու պատրաստակամութիւնից։ Հենց դա էլ յաջողութեամբ արեցինք 1,5 տարի բանակցելու արդիւնքում Քի Վեսթում։ Այնտեղ Մինսկի խմբի փաստաթղթով արձանագրուեց, որ Արցախը Լաչինով տրւում է Հայաստանին, իսկ Ատրպէյճանը Արաքսի ափով վերգետնեայ էստակադայով կապ էր ունենալու Նախիջեւանի հետ։

Քոչարեանը, Վազգէն Սարգսեանը եւ ես առնուազն պէտք է լինէինք դիւանագիտական անմեղսունակ, որ արհամարհէինք Ալիեւի՝ Արցախը զիջելու ցանկութիւնը եւ աղբաման նետէինք թէկուզեւ բանաւոր նրա առաջարկութիւնը, ինչպէս Փաշինեանը, դիւանագիտական անմեղսունակութիւն ցուցաբերելով, 2018-ին աղբաման նետեց Մինսկի խմբի համանախագահների առաջարկած Մատրիտեան փաստաթուղթը, որի առանցքային ձեռքբերումը Արցախի ինքնորոշման իրաւունքի ամրագրումն էր, եւ սկսեց իր զրոյական կէտից։

Ես կարծում եմ՝ ժամանակն է, որ Մեղրիի թեման շահարկողներն առնուազն լռեն, քանի որ դա անելով՝ մեր գլխին կախուած Մեղրին կամ Սիւնիքի մի հատուածը կորցնելու վտանգը առաւել ռէալ են դարձնում։

Դիւանագիտութիւնից ու արտաքին քաղաքականութիւնից չհասկացողներին փորձեմ բացատրել։ Պետդեպի փաստաթղթերի առաւել կիրառական հանգամանքն այն է, որ դրանք էապէս ուժեղացնում են Հայաստանի բանակցային դիրքերը, Ատրպէյճանին որեւէ տարածք, միջանցք կամ նոյնիսկ ճանապարհ տրամադրելու հարցում։ Ատրպէճանը պատրաստ է եղել Արցախը փոխանակել Նախիջեւանի հետ կապով, Փաշինեանը Արցախը յանձնել է Ատրպէյճանին, եւ Ատրպէյճանը բանակցային խաղաքարտ չունի՝ միջանցք կամ նոյնիսկ ճանապարհ պահանջելու։

Խնդիրը ու Հայաստանի վրայ կախուած վտանգը, սակայն, այն է, որ դիւանագիտական կարողութիւններ չունեցող, Հայաստանը միջազգային հարթակում զրոյական գործօն դարձրած Փաշինեանը չի կարողանայ նոյնիսկ սա ձեւակերպել եւ բանակցել։

Հասկանո՞ւմ էք իրավիճակի աբսուրդը եւ վտանգը։ Մենք այսօր ունենք մի իշխանութիւն, որն արդէն տուել է Արցախը, կարող է տալ նաեւ Սիւնիքից մի հատուած։

Հ.Յ.Դ. 35-րդ Ընդհ. ժողովի ընդառաջ

Ծանօթ է, որ Հ.Յ.Դաշնակցութեան կանոնագիրը ու անկէ բխող կազմակերպութեան կառոյցը հիմնականօրէն կազմուած են ազատագրական պայքարի անբնական պայմաններու հոլովոյթին մէջ, նախ՝ 1892-ին, մէկ-երկու էջանոց յայտարարագրի մը ձեւով, իսկ 1896-ին՝ «կազմակերպական կանոններ» խորագրով։ (Յուշապատում, Դրօշակի մատենաշարով)։ Ապա, ժամանակի ընթացքին աստիճանական վերամշակումով պատշաճեցուած է ան սփիւռքեան պայմաններուն ու թելադրանքներուն։ Հայաստանի վերանկախացումէն ետք՝ երկրի օրէնսդրական հրահանգին ենթարկուելու համար գրեթէ «պարտադրական» նկատուեցաւ անոնց վրայ աւելցնելու «Հայաստանի գերագոյն ժողով եւ գերագոյն մար-մին» կառոյցը՝ 1998 թուականին։

Կանոնագրի եւ կառոյցի վերանայման օրակարգի քննարկման ընթացքին, անհրաժեշտ է գերազանց կարեւորութիւն տալ այն իրականութեան, որ հայրենիքի եւ սփիւռքի տարածքին կազմակերպական կրկնակ պատկանելիութեամբ ու տարբեր գործադաշտերու վրայ գործելու իւրայատկութեանց մէջ, բնական է, որ Հ.Յ.Դ.-ն պարտքը ունի եւ պէտքը՝ սեփական պետութեան օրէնքներով առաջնորդուող կուսակցութեան մը կարգավիճակը առնելու, այլեւ միաժամանակ՝ ամբօրէն պահելու-պահպանելու ՄԷԿ ՈՒ ՄԻԱՁՈՅԼ ԻՐ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ։

Կասկած չկայ անշուշտ, որ ինչպէս անհատ մարդուն, նոյնպէս կազմակերպութիւններուն հաւաքական անհատականութիւնն ու նկարագիրը քոմբլեքս մըն են՝ յատկանիշներու ամբողջութիւն մը, որ կը կազմաւորուի ու կը մշակուի բարեշրջման ընթացքով, ժամանակի հոլովոյթին հետ, փորձառութեանց ընդմէջէն։

Այդ քոմբլէքսին անբաժանելի մասը կը կազմեն կազմակերպութեան անունէն մինչեւ իր անցեալի պատմութիւնը, ծրագիրը, գրաւոր ու անգիր կանոնները, կառոյցը, աշխատանքի մեքենականութիւնը, ռազմավարութիւնը, գործելաձեւը, ներկազմակերպական յարաբերութիւնները, ներքին մթնոլորտը, բարոյական ըմբռնումներն ու աւանդութիւնները, եւ այլն։

Որեւէ կազմակերպութիւն, որքան ալ յառաջդիմական ու յանդուգն գաղափարներով տո-ջգորուած ըլլայ եւ «նոր»ին սիրահար, կը դառնայ ծայրայեղ պահպանողական, երբ հարցը վերաբերի այդ քոմբլէքսի վերանայման, փոփոխման։ Խնդիրը աւելի կը դժուարանայ, երբ կազմակերպութիւնը շատ երկար կեանքի փորձ ունի եւ հարուստ անցեալ, ինչպիսին է Հ.Յ.Դ.-ն։

Ահա թէ ինչու Հ.Յ.Դ.-ն անյետաձգելի մարտահրաւէրի մը դէմ յանդիման՝ դժուար ընտրանքի մը առջեւ կը գտնուի ներկայիս։ Մարտահրաւէր այն իմաստով, որ համաշխարհայնացման եւ համացանցային անկասելի զարգացումներու ներկայ դարու բովին մէջ, հիմնովին փոխուած են սերունդին եւ առհասարակ հայ մարդուն ըմբռնումները, ընկալումները, հայեացքները, ապրելաձեւը, կեանքի հարկադրանքները, որոնց քիչ-շատ ներդաշնակուելու խնդիրը կարելի չէ անտեսել, քննարկման առարկայ չդարձնել եւ համապատասխան նախաձեռնութիւններու չդիմել։

Պէտք չէ թողուլ, որ կեանքի «պարտադրանքներով», այսինքն թաւալող ժամանակին մէջ կեանքը ի՛նք թելադրէ ու պահանջէ մեր կանոնագրքի բովանդակութիւնն ու կառոյցի ձեւը, իրաւունքի եւ պարտաւորութեանց խնդիրները, ինչ որ անբաղձալի հետեւանքներ կրնայ ունենալ կազմակերպութեան միասնութեան ու ամբողջականութեան վրայ։

Միհրան Քիւրտէօղլեան
Աթէնք, 10 Փետր. 2025

ՀՅԴ Արցախ... Սկիզբը կարդալ էջ 1

Անարժանապատուութիւնը նման մարդկանց հոգու խորքում է։ Հայոց պետականութեան պատմութեան մէջ այս ամէնը մնալու է որպէս սեւ բիծ, ամօթալի յիշատակումներ, որոնք սերունդների մօտ օրինակ են ծառայելու՝ որպէս հայրենիքի ուրացման ապացոյց։

Սա եւս մէկ փաստ է, որ ՀՀ գործող իշխանութիւնները ոչ միայն չեն ներկայացնում հայ ժողովրդի իտէալները, այլ ծառայում են Հայաստանի դէմ թշնամական տրամադրութիւններ ունեցող ուժերին եւ քարոզում նրանց գաղափարախօսութիւնը։

Կամք եւ վճռականութիւն է պէտք, որպէսզի պատմութեան աղբարկղ նետուեն այդ մարդուկները։

ՀՅԴ Արցախի Կեդրոնական կոմիտէ
12 Յունուար 2025 թ.

horiZon
ARMENIAN WEEKLY
VOL. 30 No. 41-42 (1529-30) FEBRUARY 24 - 3 MARCH, 2025

Catholicos Aram I calls on US President Trump to advocate for Armenian prisoners in Azerbaijan and Artsakh's right of return

ANTELIAS — His Holiness Aram I, Catholicos of the Great House of Cilicia, has sent a letter to U.S. President Donald Trump, urging him to take action regarding the Armenian prisoners illegally held in Azerbaijan.

In his letter, dated February 6, 2025, Aram I congratulated Trump on his inauguration and acknowledged his commitment to global peace. He referenced Trump's previous statements condemning Azerbaijan's ethnic cleansing of Artsakh's Armenian population and his support for the return of indigenous Armenians to their homeland..

The Catholicos specifically called for Trump's intervention in securing the immediate and unconditional release of Armenian prisoners, including former leaders of Artsakh, who have been subjected to closed-door trials in Baku without due process or international oversight. He emphasized that such a move would contribute to regional stability, foster goodwill, and align with Trump's stated peace-making mission.

Aram I concluded by expressing hope for continued dialogue on these urgent humanitarian issues.

Parliament ratifies bill on Armenia's EU membership

YEREVAN — Ignoring stern warnings from Russia, the National Assembly approved on February 12 a government-backed bill calling for the "start of a process of Armenia's accession to the European Union."

Armenian opposition lawmaker continued to criticize the bill as reckless and warned of its severe consequences of the domestic economy heavily dependent on Russia's vast market, cheap energy resources and capital inflows.

The bill formally endorsed by the Armenian government on January 9 was drafted by several pro-Western political and civic groups largely loyal to Prime Minister Nikol Pashinyan. They collected last year 60,000 signatures in support of their demands for a referendum on joining the EU.

Pashinyan has said that the referendum should be held only after Yerevan and the EU work out a "roadmap" to Armenia's accession to the bloc. No EU member state has officially voiced support for such a prospect so far. Nor has the EU's executive body, the European Commission, welcomed Yerevan's initiative that comes amid a deepening rift between Armenia and Russia.

"I would like to emphasize that the adoption of the bill in itself does not constitute an application for Armenia's membership in the European Union," Deputy Foreign Minister Paruyr Hovannisyan said during a two-day parliament debate on the issue.

Hovannisyan told lawmakers that the bill is only designed to send a "clear message to the European side about moving our partnership to a qualitatively new stage."

"Are they waiting for us in the European Union?" scoffed Agnesa Khamoyan of the main opposition Hayastan alliance. "You can wish, you can wish for anything, you can even bring a bill so that manna from heaven falls on our heads."

Another Hayastan lawmaker, Artsvik Minasyan, said that Pashinian's "unconstitutional" move will expose Armenia to "new blows." Minasyan and his colleagues pointed to the country's heavy economic dependence on Russia which has deepened further in recent years.

According to Armenian government data, Russia accounted for over 41 percent of Armenia's foreign trade in January-November 2024, compared with the EU's 7.5 percent share. Armenian exporters enjoy tariff-free access to the Russian market thanks to the South Caucasus nation's membership in the Eurasian Economic, a Russian-led trade bloc.

Russia is also Armenia's principal supplier of natural gas and nuclear fuel. Armenia pays the Gazprom giant $165 per thousand cubic meters of Russian gas used by not only power plants and households but also the vast majority of car owners in the country. Wholesale gas prices in the EU are currently over three times higher than that.

Russia has warned that the launch of the EU accession process will mark the "beginning of Armenia's withdrawal from the EEU." That exit, according to Russian Deputy Prime Minister Alexei Overchuk, would push up the cost of Russian natural gas and food imported by Armenia and cause a sharp decline in Armenian exports. Armenian officials have responded by emphasizing that Yerevan has no plans yet to leave the EEU.

Moscow's reaction to the passage of the EU bill was rather cautious, with Kremlin spokesman Dmitry Peskov saying that it is still not clear whether the Europeans are ready to admit Armenia. He also argued that accession to the EU is a lengthy process that can take decades.

(RFE/RL)

Pashinyan's dangerous betrayal of Armenian history

BY VARTAN OSKANIAN

(Armenia's former foreign minister)

Every nation carries the weight of its history. It shapes identity, informs diplomacy, and provides a foundation for future generations. When a leader deliberately erases parts of this history to justify his own failures, he betrays not only his country's past but also its future. This is precisely what Nikol Pashinyan is doing—rewriting Armenia's story to excuse his political failures, offering the nation nothing but resignation and defeatism.

Yesterday [Feb. 13], Pashinyan announced that Real Armenia will be the central premise of his campaign for the 2026 elections. He expects the Armenian people to rally behind a vision that demands they forget their past, abandon their displaced compatriots, and accept Armenia as a diminished and demoralized state. He insists that Armenia must accept its current borders—likely with further losses—and forget everything else. He presents this as pragmatism, but in reality, it is nothing more than a convenient excuse for his failures in diplomacy and governance. His doctrine of Real Armenia is about surrender. By erasing Karabagh from the national consciousness, he attempts to legitimize his inability to protect its people and their right to self-determination.

Yet history shows that such self-inflicted amnesia does not bring peace—only more concessions. A leader who repeatedly abandons his own people's fundamental rights does not build security; he invites further demands. The Azeri regime will not stop at Karabagh. Pashinyan's pattern of retreat emboldens those who seek to further weaken Armenia. The more he erases history, the more he signals to Armenia's adversaries that there is always more to take.

The entire nation—especially the opposition—must recognize that this is Pashinyan's Achilles' heel. His vision is not one of national renewal or pragmatic statecraft; it is one of incompetence, failure, and the formalization of Armenia's decline. The idea that Armenia should accept its current state as its only possible future is not just uninspiring—it is outright dangerous. It signals to the world that Armenia will no longer fight for its interests, advocate for its historical rights, or even honor its own people's suffering.

No serious nation simply forgets its lost territories. Greece has never erased the memory of Constantinople. Poland continues to commemorate Lviv. Serbia, despite losing Kosovo, still considers it a core part of its historical narrative. The Ukraine-Russia war will likely be resolved through harsh territorial compromises, but even in such a scenario, Ukraine will never erase its lost lands from its historical consciousness. Why should Armenia be any different?

We must be clear: there is a distinction between active territorial claims and historical truth, between peaceful negotiations and the erasure of identity. Yet Pashinyan's defeatist rhetoric serves only his own political survival. He is not redefining history out of necessity but out of convenience—because acknowledging the truth would mean admitting his own responsibility for the disaster that unfolded under his watch.

The Armenian people must not let Real Armenia become an excuse for Pashinyan's failures. This slogan must be turned against him—exposed for what it truly is: a hollow justification for incompetence, defeatism, and a betrayal of Armenia's dignity.

Armenians of France call on ICC to open criminal case against Aliyev

PARIS—The Coordinating Council of Armenian Organizations of France (CCAF) has petitioned to the International Criminal Court with a request that the court to open a criminal case against President Ilham Aliyev of Azerbaijan.

The document submitted to the ICC emphasizes that Azerbaijan's military operations in Nagorno-Karabagh, from September 27, 2020 to October 4, 2023, led to the forced displacement of 120,000 Armenians and the loss of their centuries-old cultural heritage, the CCAF said.

In its filing, the CCAF said that under Article 15 of the Rome Statute, the ICC prosecutor take the following measures:

— Recognize the existence of sufficient grounds to open an investigation into the crimes committed against the Armenians of Nagorno-Karabagh between 2020 and 2023;

— Refer the matter of the ICC's territorial jurisdiction over Nagorno-Karabagh to the ICC Pre-Trial Chamber;

— Issue an international arrest warrant for Ilham Aliyev, as well as all accomplices in the crimes committed in Nagorno-Karabagh, from 2020 to 2023.

The CCAF had earlier called on the French government to refer this case to the ICC, but, according to this organization, "the West has not shown any determination so far."

"This is the second time since 1915 that Armenians have faced such a denial of justice. Such a situation is unacceptable," the CCAF statement added.

Armenia ratified the Rome Statute, becoming a full-fledged member of the ICC.

Last week, however, Prime Minister Nikol Pashinyan told the Atlantic Council in Washington that his government inclined to drop proceedings currently pending in international courts against Azerbaijan, to fulfill one of two remaining contentious points in a peace agreement between Armenia and Azerbaijan. Pashinyan emphasized that his proposal was that future claims not be filed by either party and urged Baku to withdraw its existing claims as well.

Pashinyan's comments drew considerable condemnation from members of the international legal and right communities, who said withdrawal of existing claims already being considered in the ICC and the European Court of Human Rights would be a detrimental setback for Armenia and the rights of Artsakh Armenians.

Yerevan cannot halt ICC investigation into Azerbaijan's crimes, Ocampo emphasizes

WASHINGTON — The uproar continues over Prime Minister Nikol Pashinyan's statement last week that his government will support nullifying existing cases pending against Azerbaijan in international courts.

Pashinyan, during a presentation at the Atlantic Council in Washington on February 11 confirmed that he and President Ilham Aliyev of Azerbaijan had agreed on 15 of 17 articles of a peace agreement, with the relinquishing of legal claims and the withdrawal of European monitoring mission from Armenia remained the last points of contention.

"Another article [is] about the complaints against each other in legal institutions. And the idea is to call back all those complaints. In general, we are okay with that idea as well. But what is our proposal? Not only to call back all these complaints, but not to raise all those issues in bilateral relations as well," Pashinyan said during the Atlantic Council presentation in response to a question on the unresolved articles of the draft peace agreement with Azerbaijan.

"So our proposal is to end further discussions on the conflicting topics and to open a new era in bilateral relations starting from a new and empty and clear page," Pashinyan emphasized.

Continued on page **E2**

A Mari Usque Ad Mare

FEDERAL GOVERNMENT INVESTS IN TRANSIT INFRASTRUCTURE IN ALBERTA

In a recent announcement made by the federal government, six rural communities all cross Alberta will see all new public transit serve improvements. The federal investment of more than $3.5-million will be used to for multiple projects. Stoney Nakoda Nation will use the funding for new-demand transit service, purchasing of all new transit assets to further expand public transit, the installation of bus stops, including signage, as well as other transit improvements. Bearspaw First Nation will also receive funding to purchase three new transit vehicles to address the gaps in transit frequency in the Eden Valley, and provide members of the Stoney Nakoda Nation with safe and reliable transit access.

George Chahal, MP for Calgary Skyview, on behalf of Nathaniel Erskine-Smith, Minister of Housing, Infrastructure and Communities, said: "The projects we are announcing today demonstrate our commitment to better connecting communities across the country, whether urban or rural. Expanding public transit options and services through vehicle purchases will help all residents navigate their communities and access essential services with more ease."

"The Stoney Nakoda Nations welcomes Housing, Infrastructure and Communities Canada's Rural Transit Solutions Program and the associated funding to re-capitalize our Nation's SWIFT Transit system. The new buses and associated infrastructure will provide a more reliable, safe and secure transit program for our people in the Mînî Thnî area." These were comments from the Stoney Nakoda Nation Chiefs.

MANITOBA INVESTS IN CROP HEALTH PROJECTS

In a recent press announcement made jointly by the governments of Canada and Manitoba, it was declared that they will be providing $4.7-million in grant funding, that will be used to support 36 projects under the Sustainable Canadian Agricultural Partnership, to support crop health projects. This investment will be made through the Research and Innovation Program, and will be provided over the next 3 years, as stated by federal Agriculture and Agri-Food Minister Lawrence MacAulay and Manitoba Agriculture Minister Ron Kostyshyn. This funding aims to provide the necessary resources to support growth in the agricultural sector, and support sustainable research.

Minister MacAulay said: "When we invest in innovation, we're investing in a stronger, more sustainable future for Canadian agriculture. With support from the Sustainable CAP, farmers in Manitoba will be able to tap into digital tech—cutting costs, improving efficiency, and helping them stay on the cutting edge."

"Research and innovation are key drivers for Manitoba's economic growth and enhancing profitability for our farmers. Our government is committed to fostering growth and sustainability through innovation. This includes developing new technologies and practices, creating new products, and advancing knowledge to ensure Manitoba remains resilient, competitive, and efficient," said Minister Kostyshyn, Manitoba Minister of Agriculture.

"This investment into University of Manitoba research aimed at sustainable agricultural systems and tools will translate into real benefits for producers and consumers, and will create exciting training opportunities for our students, who will drive the next generation of agricultural innovation," said Dr. Martin Scanlon, Dean of the Faculty of Agricultural and Food Sciences, University of Manitoba.

TOURISM INVESTMENT FOR TERRITORIES

Tourism in many places in Canada is a driver of economic growth by stimulating the economy in communities across the country. The three territories provide unique experiences for visitors and that is why investing in the tourism sector up north is critical. In a recent press briefing made by Michael McLeod, MP for the Northwest Territories, on behalf Gary Anandasangaree, Minister of Crown-Indigenous Relations and Northern Affairs and Minister responsible for CanNor, a federal investment of over $565,000 was announced, to be used by the Town of Hay River to enhance the Hay River Golf Course.

"Tourism is a key driver of economic growth and community development in the North. This investment will enhance sports tourism and upgrade important community infrastructure in the Northwest Territories' South Slave region, while creating opportunities for local businesses and residents. In line with the federal tourism strategy, Canada 365, our government is supporting initiatives that enhance infrastructure and showcase the unique culture, landscapes, and experiences of our northern communities," said Minister Anandasangaree.

MP McLeod added: "Northern communities are known for their vibrancy and resilience, and it's inspiring to see the Town of Hay River continue to create opportunities for visitors to experience all that our territory has to offer. This project is an important step in Hay River's ongoing recovery from the COVID-19 pandemic, the 2022 floods, and the 2023 fires. I look forward to seeing it benefit the town's growing community and its tourism sector."

ISHKHAN GHAZARIAN
Local Journalism Initiative Reporter

Tehran tells Baku changes to regional borders 'unacceptable'

TEHRAN—President Masoud Pezeshkian of Iran on February 3 unequivocally reiterated his country's opposition to any changes to regional borders when meeting with a high-level Azerbaijani official in Tehran.

Pezeshkian once again emphasized Iran's policy of opposing any changes of geographical borders in the Caucasus region and interference of foreign forces in the region, during a meeting with Azerbaijani Presidential Adviser Hikmet Hajiyev, the Mehr news agency reported.

Pezeshkian emphasized Iran's interest in strengthening bilateral relations. "We also emphasize the need to remove barriers in trade and transportation as soon as possible and welcome the exchange of experience between the two countries," he said.

"Changing the region's borders is unacceptable under any circumstances. Attempts by powers outside the region require strengthening unity among countries in the region and avoiding differences," Pezeshkian said.

"We want to develop relations with neighboring and Islamic countries because we believe that any disagreement or quarrel among Muslims will lead to the intervention of enemies," the Iranian president stressed.

Meanwhile, Esmail Baghaei, the spokesperson for Iran's Foreign Ministry said that the security of Caucasus region and also all neighbors, including Armenia and Azerbaijan, is important to Iran, Mehr reported.

Iran attaches great importance to the security of the Caucasus and all neighbors, which includes the Republic of Azerbaijan and the Republic of Armenia, Baghei said, stressing constructive relations between Iran and these two countries.

There are exchanges with these two countries at diplomatic levels, Baghaei said, speaking in his weekly press briefing on Monday, adding, "We are ready for any kind of assistance to strengthen security and stability in the South Caucasus region."

"We have good relations with both countries, there is a diplomatic exchange that has intensified in recent days," Baghaei said.

According to him, Iran, as it had previously stated, is ready to provide any assistance to strengthen security and stability in the South Caucasus, including by contributing to the development of dialogue between Armenia and Azerbaijan.

YEREVAN...

continued from page **E1**

Pashinayan's statement sparked anger and condemnation from the international legal and human rights circles. The latest to join the chorus is the first and former lead prosecutor of the International Criminal Court, Luis Moreno Ocampo, who emphasized that Yerevan cannot halting already existing investigations and cases pending in various international instances.

"Yerevan cannot halt the investigation into crimes against Armenians at the ICC, even though it has the right to withdraw its complaints. He emphasized that the prosecutor retains the authority to continue the investigation from the moment jurisdiction was established on May 10, 2021, and for one year following any withdrawal," Ocampo explained.

Last year, the Armenian government ratified the Rome Statute that established the International Criminal Court, arguing that this would allow them to file lawsuits in court against Baku's aggression and war crimes, including the 2021-2022 invasion of the Republic of Armenia.

Pashinyan's statement directly contradicts his government's expressed intention when ratifying the statute, which at the time was criticized by Russia as Yerevan's attempt to further alienate its alliance with Moscow.

Ocampo has been the leading international voice in calling the actions of Azerbaijan against Armenia and Armenians of Artsakh ethnic cleansing.

Ascenseur **Adams** Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE, INSTALLATION OF ELEVATORS.

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

Lebanese
BAKERY
AND FINE FOODS
Since 1992
Business hours
Open 7 days a week.
Monday to Saturday from 8am to 6pm.
Sunday from 8am to 5 pm.
We serve all kinds of Lebanese and Armenian baked goods, pastries, manakeesh, fatayer and food.
Ընտանեկան բացառիկ մթնոլորտ, համեղ խմորեղէն:
2094 Lawrence Ave. East, Unit #2
Scarborough, Ontario
M1R 2Z6
(416) 754-1888 or (416) 441-2450

LORIK
HUMANITARIAN FUND
REBUILDING
COMMUNITIES
A HOME AND LIVELIHOOD INITIATIVE FOR FORCIBLY DISPLACED ARMENIANS FROM ARTSAKH.
-Permanent rent free homes
-Furniture & Appliances
-Livestock & Tools
-Solar water heaters
9 families have already received homes
Zelle
zeffy
venmo
WWW.LORIKHF.ORG
@LorikFund
Lorik Humanitarian Fund is a 501(c)(3) nonprofit organization
EIN: 92-1336453

CAMAM
CENTRE D'ASSISTANCE MONDIALE ARMÉNIEN DE MONTRÉAL
Current Fundraising Campaigns
Our goal is to assist and provide financial aid to at-risk communities around the world and help them to overcome the many hardships that they face in their native countries.
To donate online visit www.camam.org
General Donations
Aid to Artsakh
Campagnes de financement en cours
Notre objectif est d'aider et de fournir une aide financière aux communautés à risque du monde entier et de les aider à surmonter les nombreuses difficultés auxquelles elles sont confrontées dans leur pays d'origine.
Pour faire un don en ligne visiter www.camam.org
3401 Rue Olivar-Asselin
Montréal, Quebec
H4J 1L5
Canada
397 boul. des Prairies
Laval, Quebec
H7N 2W6
Canada
45 Hallcrown Place
Willowdale, Ontario
M2J 4Y4
Canada

ADONIS
ADONIS
NOS MAGASINS
2001 Sauvé O,
Montréal, QC H4N 3L6
(514) 382-8606
4601 boul.Des Sources,
Montréal, QC H8Y 3C5
(514) 685-5050
8880 boul. Leduc,
Brossard, QC J4Y 0G4
(450) 656-9595
2425 boul.Curé Labelle,
Laval, QC H7V 1R3
(450) 978-2333
225 Rue Peel,
Montréal, QC H3C 2G6
(514) 905-6499
2173 St-Cathrine O,
Montréal, QC H3H 1M9
(514) 933-4747
3100 boul. Thimens,
Montréal, QC H4R 0C9
(450) 904-6789
2655 Ave. Des Aristocrates,
Laval, QC H7E 0H3
(450) 665-8801
7250 boul.Des Roseraies,
Anjou, QC H1M 2T5
(514) 493-6667
1240 Ave Eglinton O,
Mississauge, ON L5V 1N3
(905) 363-0707
1055 St-Laurent boul,
Ottawa, ON K1K 3B1
(613) 778-8883
920 boul.Maloney O,
Gatineau, QC J8T 3R6
(819) 317-1737
Suivez-nous !
www.groupeadonis.ca
20 Ashtonbee. Road,
Scarborough, ON M1L 4R5
(416) 642-1515
2561 Stanfield Rd,
Mississauga, ON L4Y 1R6
(365) 207-0200
1700 Rue Bouvier
Québec, QC G2K 1N8
(581) 890-9994

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԷՐ՝
ՊԱԼԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵԱՆ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵԱՆ

ARMENIAN MEDICAL CENTRE & PHARMACY

PHARMACISTS
SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաճախորդը:

Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

հասցէ՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel.: (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

ՀՈՐԻԶՈՆ | www.horizonweekly.ca

horiZon
HEBDOMADAIRE ARMÉNIEN
VOL. 30 No. 41-42 (1529-30) 24 FÉVRIER - 3 MARS 2025

Le conseil municipal de Paris condamne l'arrestation d'anciens dirigeants du Haut-Karabagh

PARIS—Selon un voeu exprimé par Arnaud Ngatcha, premier adjoint à la maire de Paris chargé des relations internationales, le conseil municipal de Paris a adopté le 13 février, à l'unanimité une résolution exprimant une profonde inquiétude face à la «situation alarmante» des anciens dirigeants du Haut-Karabagh détenus en Azerbaïdjan.

À l'invitation de la maire de Paris Anne Hidalgo, l'ambassadeur d'Arménie en France Arman Khachatryan a assisté à la session. La résolution met en évidence les visites d'Hidalgo en Arménie et sa solidarité inébranlable avec le peuple arménien, réaffirmant le plein soutien du conseil à l'Arménie et à ses citoyens.

Abordant les circonstances des arrestations, les conditions de détention et ce qu'il décrit comme des accusations fabriquées contre les anciens dirigeants du Haut-Karabagh, le conseil municipal de Paris a fermement condamné leur emprisonnement illégal et les fausses procédures judiciaires contre eux. La résolution appelle à leur libération immédiate.

(Armenews)

Pashinian admet avoir reçu un nouveau plan de paix pour le Karabagh en 2019

EREVAN—Contredisant ses précédentes déclarations, le Premier ministre Nikol Pashinian a reconnu que les médiateurs internationaux avaient présenté à l'Arménie et à l'Azerbaïdjan un plan actualisé pour résoudre le conflit du Haut-Karabagh un an après son arrivée au pouvoir en 2018.

Les dirigeants de l'opposition arménienne affirment depuis des années que le refus de Pashinian d'accepter ce plan a ouvert la voie à la désastreuse guerre de 2020 au Karabagh et à la reconquête ultérieure de la région par l'Azerbaïdjan.

L'accord de paix proposé était basé sur les Principes de Madrid d'un règlement du conflit du Karabagh, initialement rédigés par les médiateurs américains, russes et français en 2007. Il confirmait le droit des arméniens du Karabagh à l'autodétermination tout en appelant à leur retrait des districts azerbaïdjanais autour du Karabagh occupés au début des années 1990. Le statut internationalement reconnu du Karabagh serait déterminé par un futur référendum.

Le plan de 2019 serait la dernière version des Principes de Madrid. Pachinian a nié son existence en décembre 2019.

Pashinian a admis l'avoir reçu en juin 2019 lors de la séance de questions-réponses de son gouvernement au Parlement arménien le 12 février. Il a toutefois minimisé ce fait.

«Ce qui a été mis sur la table [à l'époque] était le résultat de négociations qui ont eu lieu avant moi», a déclaré Pashinian, répondant à une question d'Agnesa Khamoyan de l'opposition

«Vous avez trompé les citoyens arméniens en déclarant qu'il n'y avait aucun document sur la table des négociations», a accusé Mme Khamoyan.

M. Pashinian a nié avoir menti aux arméniens, affirmant qu'«il y avait toujours un document sur la table des négociations».

«Que le document sur la table des négociations soit nouveau ou ancien, vous l'avez caché aux citoyens arméniens», a insisté la députée de l'opposition.

Pashinian n'a pas précisé s'il rejetait le plan de 2019 et, dans l'affirmative, pourquoi.

Le Premier ministre arménien a critiqué à plusieurs reprises les principes de Madrid depuis la guerre de 2020. En particulier, il a affirmé en 2021 que les coprésidents américain, russe et français du groupe de Minsk de l'OSCE cherchaient à obtenir une «cession de terres» à l'Azerbaïdjan et n'offraient rien en retour à la partie arménienne.

Le coprésident russe du groupe à l'époque, Igor Popov, a nié catégoriquement ces propos dans des commentaires écrits publiés sur le site web du ministère russe des Affaires étrangères. Il a déclaré qu'Erevan et Bakou avaient négocié intensivement la formule de paix proposée jusqu'à ce que le gouvernement Pachinian «propose de nouvelles approches» en 2018.

Popov a fait valoir que, dans le cadre du plan de paix de 2019, le Karabagh aurait un statut intérimaire internationalement reconnu et conserverait le contrôle de deux des sept districts azerbaïdjanais environnants en attendant le futur référendum sur son statut.

En 2021, l'ancien président Serge Sarkissian a rendu public l'enregistrement audio secret d'une réunion de 2019 au cours de laquelle Pachinian a déclaré qu'il s'opposait au plan car il ne formaliserait pas immédiatement la sécession du Karabagh de l'Azerbaïdjan. On peut également entendre Pachinian dire qu'il est prêt à «jouer les idiots ou à paraître un peu fou» afin d'éviter un tel règlement.

(RFE/RL)

L'enquête annuelle sur la corruption ne révèle aucune amélioration en Arménie

BERLIN—Dans ce que les militants locaux de la lutte contre la corruption considèrent comme un signe alarmant, Transparency International n'a pas modifié la position de l'Arménie dans son enquête annuelle sur la perception de la corruption dans le monde.

L'Arménie se classe, avec la Croatie, au 63e rang sur 180 pays et territoires évalués dans l'indice de perception de la corruption (IPC) 2024 de l'organisme de surveillance basé à Berlin, publié le 11 février. Son «score» de 47, mesuré sur une échelle de 100 points, n'a pas changé au cours de l'année écoulée. Le gouvernement arménien s'était engagé à le porter progressivement à 55 dans sa stratégie triennale de lutte contre la corruption approuvée en 2019.

Varuzhan Hoktanian, le directeur de l'organisation partenaire arménienne de Transparency International, a déclaré que les dernières conclusions de l'enquête mondiale montrent que la corruption reste un problème grave dans le pays, malgré les affirmations contraires du gouvernement.

«Nous sommes actuellement dans une phase de stagnation», a déclaré M. Hoktanian aux journalistes, ajoutant que les efforts déclarés du gouvernement pour lutter contre la corruption nécessitent «de sérieuses révisions systémiques».

Yeprem Karapetian, le chef d'une division du ministère de la Justice chargée de ces efforts, n'était pas d'accord. Karapetian a insisté sur le fait que les pratiques de corruption parmi les fonctionnaires arméniens sont des «phénomènes épisodiques».

«Nous pensons que la mise en œuvre des réformes en cours, le développement des capacités institutionnelles et la correction des problèmes législatifs peuvent conduire à une modification de l'indice [CPI]», a-t-il déclaré.

Le Premier ministre Nikol Pachinian a affirmé à plusieurs reprises avoir éliminé la «corruption systémique» en Arménie depuis son arrivée au pouvoir en 2018. Cependant, les membres de son entourage sont de plus en plus accusés par les médias arméniens d'utiliser leurs fonctions pour s'enrichir ou enrichir leur famille ou leurs amis. Des questions se posent également de plus en plus sur l'intégrité des marchés publics gérés par le gouvernement actuel.

En 2023, N. Pachinian a exhorté les hauts fonctionnaires arméniens à poursuivre les médias les accusant «à tort» d'enrichissement illicite. Peu après, des pirates informatiques ont piraté la chaîne YouTube du journal d'Erevan Aravot alors qu'elle s'apprêtait à publier un reportage vidéo détaillant les acquisitions immobilières coûteuses de plusieurs hauts fonctionnaires et parlementaires pro-gouvernementaux.

Il y a un peu plus d'un an, le Parlement arménien contrôlé par le parti Contrat civil de N. Pachinian a effectivement limogé le chef d'un organisme public de surveillance de la lutte contre la corruption qui enquêtait sur de nombreux législateurs pro-gouvernementaux soupçonnés d'enrichissement illicite, de conflit d'intérêts ou d'autres pratiques de corruption. L'Assemblée nationale a ignoré une déclaration commune en faveur du fonctionnaire, Haykuhi Harutiunian, publiée par plusieurs organisations civiques arméniennes.

(RFE/RL)

Les ambiguïtés du discours officiel arménien sur le «corridor du Zanguezour» font craindre ne nouvelles concessions à l'Azerbaïdjan

EREVAN—Les autorités arméniennes vont-elles se fendre de nouvelles concessions à l'Azerbaïdjan sur l'un des principaux points d'achoppement dans les négociations en vue d'une paix globale et durable entre Erevan et Bakou, ce «corridor du Zanguézour» sur lequel elles ont refusé de transiger jusqu'à maintenant, malgré les pressions du régime azéri, conjuguées à celles de la Russie ? Entachées d'ambiguïtés inédites, les récentes déclarations des alliés politiques du premier ministre arménien Nikol Pachinian nourrissent en tout cas les spéculations en Arménie sur la disposition du gouvernement arménien à céder aussi sur ce sujet particulièrement sensible, au nom de la «politique d'apaisement» prônée par Erevan dans ses relations avec le régime azéri qui réclame avec une insistance accrue depuis sa victoire dans la guerre du Karabagh de l'automne 2020 la création d'un axe reliant l'Azerbaïdjan à son enclave du Nakhitchevan via la province méridionale arménienne du Syounik, axe sur lequel les autorités arméniennes n'auraient aucun droit de regard.

Pour l'opposition arménienne, il ne fait pas de doute que la propension au compromis du gouvernement de Pachinian s'est élargie à cet axe hautement stratégique, qu'il refuse pourtant officiellement avec fermeté, en soulignant la souveraineté de l'Arménie sur tous les axes, routiers et ferroviaires, qui maillent son territoire, et le ton plus conciliant adopté sur le sujet par les représentants du pouvoir arménien pourrait être le signe qu'il a déjà cédé aux exigences de Bakou concernant l'aménagement de ce corridor extraterritorial traversant son territoire, au risque de le priver de sa précieuse frontière avec l'Iran, qui n'a eu de cesse de s'opposer aux projets de l'Azerbaïdjan et d'exprimer son soutien à l'Arménie à ce propos.

Le gouvernement de Pachinian avait pourtant réaffirmé il y a peu encore, son rejet des demandes réitérées, au détour d'une interview diffusée par les chaînes de télévision azéries le 7 janvier, par le président azerbaïdjanais Ilham Aliev, qui les assortissait de menaces d'une offensive militaire en vue de percer par la force ce «corridor» si l'Arménie ne lui accordait pas la libre circulation des biens et des personnes, exemptés de contrôles aux frontières arméniens, entre l'Azerbaïdjan et le Nakhitchevan. Mais il avait aussi ouvert la voie au compromis en se disant prêt à mettre en place des «procédures simplifiées» pour le franchissement de la frontière arméno-azérie et le transit des marchandises sur le territoire arménien.

Le gouvernement arménien avait envoyé les propositions afférentes à Bakou en octobre dernier, mais ne les a toujours pas rendues publiques. Le président du Parlement Alen Simonian a, comme à son habitude, créé la polémique et alimenté les spéculations sur la nature de ces propositions le 11 février en déclarant que Erevan était prêt à garantir une circulation «sans entrave» entre le Nakhitchevan et le reste de l'Azerbaïdjan. «Quelle que soit la route ... ils [l'Azerbaïdjan] l'appelleront corridor» a déclaré Simonian, dans une volonté de «dédiaboliser» et normaliser l'appellation consacrée en usage à Bakou pour désigner cet axe, en écho aux propos tenus à ce sujet Pachinian lors d'une conférence de presse au début du mois. Face à la levée de boucliers suscitée dans l'opposition par cette nouvelle sortie, le très controversé président du Parlement arménien a tenté un rétropédalage le lendemain, en certifiant que le gouvernement de Pachinian continuait à s'opposer au «corridor du Zanguezour» réclamé par la partie azerbaïdjanaise.

Les leaders de l'opposition n'ont guère été convaincus par les assurances prodiguées par Simonian. Leurs soupçons ont été renforcés le lendemain par l'attitude de deux figures de proue de la majorité parlementaire, qui ont refusé avec ostentation de préciser si les propositions envoyées à Bakou prévoient que les voyageurs et le frêt azerbaïdjanais seront ou non contrôlés par les agents et officiers des douanes arméniennes lors du passage de la frontière. «Je ne trouve pas opportun de répondre à votre question pour le moment car les négociations sont en cours», a éludé l'un de ces députés, Artur Hovannisian, en s'exprimant devant les journalistes. «Toute marchandise passant sur le territoire de l'Arménie doit être soumise à un certain niveau de contrôle, sinon d'inspection, de telle sorte que l'Arménie puisse savoir ce qui transite sur son territoire»,

Suite à la page F2

AMBIGUÏTÉS ...

suite de la page F1

a ajouté l'autre parlementaire, Arman Yeghoyan. Réagissant aux propos de Hovannisian et de Yeghoyan, Gegham Manukian, un député représentant la principale formation de l'opposition, l'alliance Hayastan, a indiqué que le gouvernement, de cette manière, n'exclut pas la dimension extraterritoriale de cet axe de transport à venir desservant l'enclave du Nakhichevan et au-delà, la Turquie.

Les menaces d'ouvrir par la force le «corridor du Zanguézour» proférées un mois auparavant par le président Aliev restent en tout cas d'actualité à Bakou, où les dispositions au compromis prêtées au gouvernement arménien n'ont guère eu d'effets, si l'on en juge à la valeur qu'a accordée le ministère azerbaïdjanais des affaires étrangères aux propositions arméniennes à ce propos, dénuées de «signification concrète» selon un communiqué diffusé le 11 février. Le ministère azerbaïdjanais a donc renvoyé sa copie au gouvernement arménien, sans autre forme de procès, s'inscrivant ainsi dans le maximalisme affiché par Aliev, qui avait fait savoir que le traité de paix en préparation et en voie de conclusion selon Erevan, n'avait pas plus de valeur à ses yeux qu'un «bout de papier» dès lors qu'il ne prenait pas en compte les exigences de Bakou, à commencer par le «corridor du Zanguézour».

Le président Aliev persiste à accuser Erevan de ne pas se conformer à la clause afférente du cessez-le-feu conclu par les arméniens et les azéris sous l'égide de la Russie le 9 novembre 2020 qui avait mis fin à six semaines de guerre au Nagorno-Karabagh, cessez-le-feu dont le régime azéri a par ailleurs violé pour sa part la quasi-totalité des termes. Cette clause engagerait l'Arménie à ouvrir des axes ferroviaire et routier sur son territoire reliant le Nakhitchevan au reste de l'Azerbaïdjan. Le gouvernement arménien soutient de son côté qu'une telle clause ne prévoit pas que les personnes et les biens circulant sur cet axe entre l'Azerbaïdjan et son enclave du Nakhitchevan soient exemptés de contrôles à la frontière arménienne. Dans un article publié le 10 février, Nikol Pachinian avait indiqué que Erevan attendait toujours «une réponse positive de l'Azerbaïdjan» à sa proposition, tout en suspectant l'Azerbaïdjan de préparer le terrain à une attaque contre l'Arménie, une menace qui constituait le thème central de cet article.

Le porte-parole du ministère azerbaïdjanais des affaires étrangères, Aykhan Hajizade, avait récusé de tels soupçons, non sans souligner au passage que la proposition mentionnée par Pachinian n'avait aucune «portée concrète» et prêtait à des «malentendus». Alen Simonian, qui est un allié politique majeur de Pachinian, avait minoré la réaction de Hajizade, en estimant qu'elle ne saurait être tenue pour un rejet officiel de la proposition arménienne sur les axes de transport. «tant qu'ils n'auront pas dit, 'Désolés, cela est inacceptable pour nous' tentons donc cette option: nous attendons une réponse [de Bakou]», a déclaré Simonian devant les journalistes. En attendant, faisant le dos rond sous les menaces répétées d'Aliev multipliant les conditions pour un traité de paix, Pachinian s'en tient à la promotion de son projet des Carrefours de la paix en vertu duquel les deux États du Sud Caucase devraient exercer le plein contrôle sur les infrastructures de transport dans leurs territoires respectifs. Aliev avait une fois de plus ironisé sur le projet le 28 janvier, estimant qu'il ne «valait pas un kopeck».

(Armenews)

Droits dans leurs bottes

GÉRARD MERDJANIAN

Qu'il pleuve, qu'il vente ou qu'il neige, chacun des deux dirigeants reste droit dans ses bottes, ne changeant rien à sa politique.

Le président Ilham Aliev, en complet accord avec son mentor turc Recep Tayyip Erdoğan, essaie par tous les moyens plus ou moins légaux, du moins pour le moment, de faire plier son interlocuteur arménien, ou plus exactement son ennemi depuis la chute de l'Union soviétique.

L'autocrate qu'il est, n'a pas du tout avalé les principes démocratiques des occidentaux, comme les notions de Liberté, individuelle ou collective, les notions de Droit, pour le particulier ou pour celui des peuples à disposer d'eux-mêmes. Et c'est sur ce dernier point que le conflit a débuté en 1987, avec les premiers exactions et pogroms pilotés par Bakou.

Rappelons pour mémoire que les dirigeants de la région autonome du Nagorny (Haut)-Karabagh étaient dans leur droit, selon la constitution de l'URSS, à demander aux autorités à ne plus être sous administration azerbaïdjanaise.

La guerre arméno-azerbaïdjanaise de 1993-94, avec la défaite n'a fait qu'envenimer la situation et entraîné un sentiment et une haine anti-arméniens, entretenu judicieusement par Bakou. Un achat massif d'armement a commencé avec les pétrodollars engrangés à partir de 2006.

Grâce au feu vert, plus ou moins tacite, donné en 2020 par Moscou, et avec l'aide morale, politique et militaire d'Erdoğan, Aliev a commencé à mettre en œuvre sa revanche pour la mener minutieusement à son terme, à savoir: le nettoyage ethnique de tous les arméniens du Haut-Karabagh. Il a profité de l'occasion pour emprisonner les dix-sept dirigeants «terroristes» de l'enclave séparatiste. Pourquoi se priver, puisque personne ne l'a empêché de faire fi de l'accord trilatéral de cessez-le-feu signé en nombre 2020.

Ni les États-Unis et encore moins l'Union européenne n'ont levé le petit doigt pour arrêter la machine turco-azérie, si ce ne sont pas des messages de soutien et des aides financières.

Fort de cette impunité et sachant pertinemment que personne ne viendra au secours de Pachinian, il compte bien terminer le travail qu'il a entrepris à savoir; réduire l'Arménie à peau de chagrin en ouvrant de force le 'couloir du Zanguézour' et pousser des milliers d'Azerbaïdjanais à s'installer au Zanguézour occidental – soit les ¾ de l'Arménie.

Nigol Pachinian est tout aussi décidé à défendre sa politique.

Suite à son rapprochement avec l'Union européenne, la Russie a commencé à se désengager à partir de 2019. Conséquence: Non-intervention lors de la guerre des 44 jours de 2020; Signature d'un accord de cessez-le-feu Arménie-Russie-Azerbaïdjan le 9 novembre 2020; Un laisser-aller, pour ne pas dire plus, des soldats de la paix russes se trouvant en Artsakh jusqu'au nettoyage ethnique complet de septembre 2023 opéré par Bakou.

Pachinian a reporté sur l'Union européenne toute sa confiance et ses espoirs, laquelle reste effectivement une puissance, mais exclusivement sur le plan économique. Ce n'est ni une puissance politique et encore moins une puissance militaire. Ce qui convient tout à fait au dictateur azéri.

À l'inverse du potentat, le Premier ministre met toute son énergie pour aboutir à la signature d'un accord de paix avec Aliev; un potentat qui s'amuse à changer les deux derniers points du futur accord, quand ce n'est pas en rajouter de nouveaux, afin de faire tourner en bourrique le leader arménien.

Et Pachinian de tout faire pour amadouer le tandem turco-azéri. Lui céder officiellement 57 km² de territoire; Mettre la résolution des 243 km² de territoire arménien occupé militairement par Bakou dans le cadre plus général de la délimitation; Ne pas inscrire dans l'accord de paix le retour des prisonniers de guerre et des otages; Ne pas prononcer le mot Karabagh et encore moins faire allusion à toutes les dégradations et/ou destructions des monuments; Caresser la Turquie dans le sens du poil, pour que le Sultan intercède en sa faveur en zappant le mot 'génocide' ou le mot 'Ararat' des textes officiels; etc.

Non seulement Aliev n'a rien lâché jusqu'à présent, mais ne compte pas faire une quelconque concession à l'Arménie, la parodie de procès des ex-dirigeants de l'Artsakh qui se déroule actuellement, en est l'illustration.

Est-ce que le Premier ministre est conscient de ce qui se trame?

Aurait-il entendu parler des fables de La Fontaine et plus spécialement de «Le loup et l'agneau»? C'est peu probable. Toujours est-il qu'il vient de publier un texte, qui ressemble fortement à une version moderne de la fable.

Les solutions proposées par Pachinian ont peu de chance de modifier les intentions de l'autocrate. Aliev n'a que faire du jugement de l'UE ou de la communauté internationale. Il attend le moment propice ou un faux-pas de l'Arménie, pour attaquer.

Rappelons-nous 1915. Quelques semaines avant le début du Génocide des arméniens, le député arménien Krikor Zohrab déjeunait avec des membres du triumvirat Jeunes Turcs.

RITA BAGHDASSARIAN
Conseillère en Sécurité Financière
Revenu Garantie Viager
COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CELI) • CRÉATION D'HÉRITAGE • REER_FERR RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REÉÉ • ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE & COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT
3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101,
Laval Qc. H7V 1E8
Tél.: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
ritabagh@yahoo.com

VIZUALIS
optométriste
DR SHANT DONABEDIAN
Centre d'Achat Fairview · Fairview Mall
Pointe Claire
514 695 2555 · VIZUALIS.CA

ROYAL LEPAGE
Du QUARTIER

JESSICA OHANIAN
REAL ESTATE BROKER
COURTIER IMMOBILIER
438.838.2626
jessica.ohanian@royallepage.ca
jessicaohanian.royallepage.ca
6971 ch. Côte-de-Liesse,
St-Laurent, QC H4T 1Z3

Assura Bien inc.
Cabinet en assurance de dommages et de services financiers
Ապահովագրական գրասենեակ
KRIKOR ABRAKIAN VAHAN MATOSSIAN
970 Montée de Liesse, suite 306, Saint-Laurent, Qc, H4T 1W7
T: 514.903.3999

Patisserie
MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970
9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

Seta
TOPOUZIAN
Conseillère municipale
de Renaud
Stéphane
BOYER
Maire de Laval
514 862-1402 | s.topouzian@laval.ca

JULIA SEVAN
Photographer
WWW.JULIASEVAN.COM
+1 (514) 909-6660
PHOTOGRAPHY@JULIASEVAN.COM

HAGOP
REFRIGERATOR REPAIR SERVICE
Call (438) 998-4018

LEVON BENOHANIAN ET
HAGOP KACHICHIAN
PHARMACIENS-PROPRIÉTAIRES
3915, boul. Samson, Laval, Québec, H7W 2G1
T 450 688-4111 F 450 681-5525
Lundi au vendredi : 8 h 30 à 20 h • Samedi et dimanche : 9 h à 17 h
Infirmière (jeudi) : 8 h 30 à 15 h • LIVRAISON GRATUITE
proximlaval@gmail.com
affiliés à Proxim

ՏԵՍԱԴԱՇՏ

Ի՞նչ եւ ինչպէ՞ս բարեփոխել

Խօսքը կը վերաբերի Սփիւռքի կազմակերպման կամ վերակազմակերպման,– նիւթ մը, որ յաճախ կ'արծարծուի ներկայիս եւ որ անխուսափելիօրէն մաս պիտի կազմէ մեր այլազան կազմակերպութիւններու ժողովներու օրակարգին, ներառեալ մօտ օրէն տեղի ունենալիք ՀՅԴ 35-րդ Ընդհանուր ժողովը։

Այդ մասին խօսելէ առաջ, սակայն, պէտք է նշել կարգ մը նախադրեալներ, քանի որ ամէն առաջարկ կախում պիտի ունենայ անոնց իրողականութենէն։

Որո՞նք են այդ նախադրեալները։

Գոյութիւն ունի հայ ժողովուրդ մը։

Անոր փոքրամասնութիւնը կ'ապրի իր պատմական հայրենիքի սահմաններուն մէջ կծկուած Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ։ Շատ աւելի փոքր մասնիկներ՝ նախապէս հայապատկան եւ այժմ այլ երկիրներէ տիրապետուած տարածքներու վրայ (Ջաւախք, Համշէն եւ պատմական Հայաստանի բռնագրաւեալ զանազան շրջաններ)։

Մեծամասնութիւնը սփռուած է աշխարհի չորս ծագերուն, այսինքն Սփիւռքի մէջ։ Այդ Սփիւռքն ալ ունի իրարմէ տարբեր տարածաշրջաններ ու այլազան բաղադրութիւններ՝ «հին», «նոր», միջինարեւելեան, եւրոպական, նախկին խորհրդային, արեւմտեան եւ այլն՝ իրարմէ տարբեր կազմակերպական կարելիութիւններով։

Այդ աշխարհասփիւռ հայութեան մէջ կայ մաս մը,– կ'ենթադրեմ փոքրամասնութիւն մը,– որ իր հայկական ինքնութիւնը կ'ուզէ պահել, իսկ կայ ուրիշ մաս մը,– կ'ենթադրեմ մեծամասնութիւնը,– որ չունի այդ նախանձախնդրութիւնը կամ կամքը։

Հայութիւնը, իր բոլոր մասերով, կ'ապրի աշխարհի մը մէջ, ուր ազգային ինքնութեան պահպանումը կը գտնուի հակադիր ճնշումներու տակ. մէկ կողմէն այն կը դատապարտուի որպէս ցեղապաշտութիւն, միւս կողմէ կը ջատագովուի տնտեսական եւ ինքնապաշտպանական նպատակով. մէկ կողմէն բախում կ'ունենայ համատարած ընչաքաղցութեան ու նիւթապաշտութեան հետ, միւս կողմէ կը նկատուի ազգերու այլազանութիւնն ու գոյատեւումը ապահովող գլխաւոր ազդակ։ Այդ ճնշումները անպայման իրենց ժխտական թէ դրական ազդեցութիւնը կը բանեցնեն նաեւ մե՛ր վրայ։

Այս նախադրեալները կրնան տարբեր ըլլալ ուրիշներու համար, բայց իմ հարցադրումները կը մեկնին այդ նախադրեալներէն եւ այն անխախտելի համոզումէն, որ կ'արժէ՛ հայ ապրիլ, Սփիւռքի մէջ ե՛ւս հայ ապրիլ որքան երկար, որ կարելի է, մինչեւ հայութեան համախմբումը իր հայրենի հողերուն վրայ։

Առաջին հարցումը, որ ինքնաբերաբար միտքս կու գայ, հետեւեալն է. մեր ունեցած կազմակերպական ներկայ համակարգը կը համապատասխանէ՞ այսօրուան մեր աշխարհացրիւ իրավիճակին եւ մեր կարիքներուն։

Ուր որ քիչ թէ շատ կազմակերպեալ հայ կեանք կայ, այդ համակարգը մասամբ հիմնուած է մեր Ազգային սահմանադրութեան վրայ, սահմանադրութիւն, որ աւելի քան 160 տարուան իր վաղեմութեամբ ու պատշաճեցումներով, կը մնայ ի զօրու, գէթ Մեծի տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան թեմերու շրջածիրին մէջ, եւ մասամբ այլ կանոնագրութիւններու վրայ։ Այդ համակարգին մէջ ընդհանրապէս կը գործեն մեր աւանդական կուսակցութիւնները, անոնց առընթեր կամ անոնցմէ անկախ՝ կարգ մը միութիւններ ու հաստատութիւններ։ Կրթական, մշակութային ու ընկերային կեանքն ալ կ'ընթանայ անոնց ճամբով։

Արդ, կրնա՞նք վերանայիլ այդ ամբողջ համակարգը, քննել, թէ ի՞նչ են կարելիութիւնները մեր ունեցած մարդուժով եւ նիւթուժով աւելի արդիւնաւէտ գործունէութիւն ապահովելու։ Խուսափիլ անոնց յումպէտս վատնումէն, խնայել առկայ միջոցները՝ առաւել օգտուելու համար անոնցմէ, աւելի տարածելու համար անոնց հասողութեան շրջանակները։

Ունենալ զարգացման կարճաժամկէտ, միջնաժամկէտ ու երկարաժամկէտ ծրագրեր՝ զանոնք պատշաճեցնելով օրուան պահանջներուն ու պարտադրանքներուն, որոնք յաճախ մեր կամքէն անկախ կու գան։

Այս առաջին հարցումին կը հետեւի երկրորդը, նոյն իմաստով, եւ կը վերաբերի այն հաւաքականութիւններուն, ուր չունինք նման կազմակերպեալ համակարգ։ Եւ քիչ չեն անոնք։ Կրնա՞նք հասնիլ անոնց հայօրէն գոյատեւման կարիքներուն։ Կրնա՞նք ազգային կառոյցները այնպէս ընդլայնել ու կազմակերպել, որ համայն հայութիւնը, գէթ հայրենիքէն դուրս ապրող հայութիւնը մաս կազմէ ամբողջին։

Եւ մանաւանդ, կրնա՞նք լաւագոյնս օգտուիլ ներկայ ժամանակներու հաղորդակցական կարելիութիւններէն՝ այդպիսի ընդլայնում ու կազմակերպում իրագործելու համար։

Երրորդ հարցումս պիտի վերաբերի այն մարզերուն, ուր առկայ վիճակի վերանայումը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ։ Որո՞նք են այդ մարզերը։

Ներկայ զոյգ թեմական համակարգէն աւելի ընդգրկուն ձեւ կրնա՞նք գտնել, որպէսզի բոլոր կողմերն ու յարանուանութիւնները, ի միջի այլոց նաեւ անոնցմէ դուրս գտնուողները միասնաբար աշխատին, համախումբ ուժերով ու միացեալ կարողականութեամբ։ Կրթական հաստատութիւններն ու Հայ դատի աշխատանքները այս առնչութեամբ առաջին գլխաւոր մարզերը կրնան հանդիսանալ՝ այնպիսի ընդհանրական նպատակադրումներով, ինչպէս՝ իւրաքանչիւր հայ աշակերտի հայեցի կրթութիւն հասցնելու, մեր գիրն ու գրականութիւնը, մշակո՛յթը զարգացնելու, իւրաքանչիւր ներկայացող առիթի Հայ դատի վրայ շրջապատի ուշադրութիւնը կեդրոնացնելու։

Այս գլխուն տակ կու գան մեր ունեցած ֆիզիքական հնարաւորութիւններու՝ շէնքերու, կեդրոններու ընդհանրական օգտագործումը, մամուլի եւ քարոզչական միջոցներու առաւել համապարփակ զարգացումը, մեր նիւթական միջոցներու բազմապատկումը եւ այլն։

Չորրորդ հարցումը, այո՛, «ինչպէս»-ի՛ն մասին պիտի ըլլայ։

Մէկ կողմը, մէկ կազմակերպութիւն մը, իր ամբողջ պատրաստակամութեամբ ու զոհաբերութեան յօժարակամութեամբ հանդերձ, այս բոլորը առանձինն չի կրնար իրականութեան վերածել։

Ուրեմն նախ պատրաստ պիտի ըլլանք բոլորին հետ նստելու եւ քննելու նման խնդիրները։ Պատրաստ պիտի ըլլանք փակելու անցեալի հակամարտութիւններու եւ հակադրութիւններու էջերը, նո՛ր, անաչառ հայեացքով նայելու դէպի մեր գալիքը։ Մանաւանդ պատրաստ պիտի ըլլանք չկառչելու աւանդական կառոյցներու, մօտեցումներու եւ լուծումներու, նոյնիսկ եթէ անոնք բազմիցս ինքզինք արդարացուցած են մինչեւ հիմա, եթէ կրնանք իրապէս աւելի ազդու, աւելի արդիւնաւէտ ու մեզ մեր նպատակակէտերուն աւելի արագ հասցնող միջոցներ գտնել։

Ապա զգոյշ պիտի ըլլանք նաեւ, որ տեղի չտանք արտաքին ճնշումներու՝ Սփիւռքի հայութիւնը տարբեր նպատակներու եւ շահերու ծառայեցնելու համար, այդ ճնշումները գան բարեկամ թէ թշնամի երկիրներէ, թէ նոյնիսկ Երեւանէն։

Կարեւորը՝ բոլորս միասնաբար ուզենք հետապնդել հայ ժողովուրդի գոյութիւնը շարունակելու գերնպատակը։

ՎՐԷԺ-ԱՐՄԷՆ

CAMAM

3401, Olivar Asselin, Montréal, Qc H4J 1L5

397, boul. des Prairies, Laval, Qc H7N 2W6

45 Hallcrown Place, Willowdale, On M2J 4Y4

To donate online www.camam.org

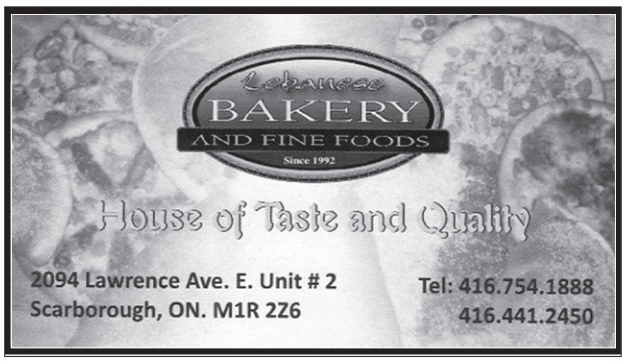

Ի ՅՈՒՇ

Ժիրայր Յովհաննէսեանի (1934-2025)

Իւրաքանչիւր անգամ որ հիմնադիր ընկեր կամ ընկերուհի մը կորսնցնենք, կ'ափսոսանք եւ կը ցնցուինք, որովհետեւ իւրաքանչիւրը իր տեսիլքը, հաւաքական աշխատանքով, ծրագրեց եւ գործադրեց անվախ ու աննկուն կամքով՝ կազմելու, հաստատելու եւ հիմնելու մշակոյթային, կուսակցական, բարեսիրական, հոգեւորական կեդրոն, միութիւն, մասնաճիւղ կամ ընկերակցութիւն։ Վերջերս կորսնցուցինք շատ մը նուիրեալներ, իսկ Յունուար 3-ին՝ ընկեր Ժիրայր Յովհաննէսեանը, որ մեր Թորոնթոյի գաղութին սիւներէն էր։

Թաղման կարգը տեղի ունեցաւ Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, որուն կազմաւորման մէջ ալ մեծ եւ կարեւոր ներդրում ունեցած էր ընկերը։ Դագաղը ծածկուած էր ՀՅԴ-ի եւ Համազգայինի դրօշակներով։ Երկուքին ալ արդարօրէն արժանի, ինչպէս Արժ. Տէր Տաթեւ Աւագ Քահանայ Միքայէլեան արտայայտուեցաւ՝ «Այս դրօշները յաղթանակի դափնեպսակներն են»։

Ժիրայր Յովհաննէսեանը ծնած է Հալէպ։ Վերապրող Բալուըցիներու զաւակ է։ Արհեստով մեքենագէտ, ինքնազարգացման վկայականով, կեանքի դժուարութիւնները դիմագրաւած՝ իր երգիծական ոգիով եւ աւելի լաւին ձգտելու աննահանջ կամքով։ Քաջաբար ճաշակած է 60-ական թուականներու սուրիական կառավարութեան հալածանքները։ Ամուսնացած է Սոնա Խումայեանին հետ եւ իր առաջին զաւկին՝ փոքրիկ Քրիսին հետ գաղթած են Գանատա, Սենթ Քաթրինզ քաղաքը, 1966-ին, ուր վարած է ՀՅԴ Գործադիր Մարմինի քարտուղարի պաշտօնը, ապա վերջնական կայք հաստատած է Թորոնթօ, 1968-ին։ Յաջորդ տարին Աբգարի, Շուշիկի, Վահէի, Ներսէսի հետ սկսած է ծրագրել ապա հիմնել Համազգայինի Թորոնթոյի մասնաճիւղը։ Ստանձնած է վարչական պատասխանատուութիւններ եւ ընտրուած Գանատայի Շրջանային Ներկայացուցիչ։ Առաջին թատերական ներկայացումին, Շիրվանզադէի «Պատւոյ համար»ին մէջ Սաղաթէլի կարեւոր դերը ստանձնած է, ապա Պարոնեանի «Պաղտասար Աղբար», Մուշեղ Իշխանի «Մեռնիլը որքա՜ն դժուար է», Ժագ Յակոբեանի «Կռունկը կը կանչէ» եւ այլ հետաքրքրական թատերգութիւններու մէջ ստանձնած է կարեւոր դերեր։ Անկարելի է 60 տարիներու գործունէութիւնը տեղաւորել սեղմ տողերու մէջ։ Այս բոլորին ընթացքին Ժիրայրը իր սրամիտ եւ զուարթ քերթուածներով մեզի դրական մթնոլորտի մէջ պահած է, ըլլայ այդ ուղղուած յանձնախումբերուն կամ Գանատայի կեանքին։ Ջենք մոռնար իր անգլերէն լեզու սորված ժամանակ համր բաղաձայններուն մարտահրաւէրներու պատմութիւնը (knife & knee) կամ երթեւեկի ոստիկանին շուարեցնելը իր իսկ շուարած վիճակով։ Ընկերական հաւաքոյթներուն օրուան հանդիսավարն էր։

Իր գրաւիչ ձայնով երկար տարիներ մասնակցած է Համազգայինի Գուսան երգչախումբին։

Իր զաւակները՝ Քրիսը եւ Սալբին, հարսը՝ Քրիստինը, փեսան՝ Թորսթընը, թոռները՝ Միան եւ Ինան ներկայացուցին իրենց հայրը եւ մեծ հայրը իր հոգածու եւ սիրալիր բնաւորութեամբ։ Բացայայտ էր փոխադարձ սէրը։ Կեանքի խոհեմ դասերը, ոգեւորող հոգին միշտ իրենց հետ պիտի մնայ։

Ընկերուհի Թամար Տօնապետեան Գուզուեանը, Համազգայինի Կեդրոնական վարչութեան անդամ, յուզիչ եւ տպաւորիչ կերպով երկլեզու ներկայացուց ընկեր Ժիրայրը եւ իր ներդրումը։ Թորոնթոհայը ամբողջութեամբ պիտի հրատարակէ այդ։

Սեւան Հաճի Արթինեան փոխանցեց հետեւեալը՝ «Թարգմանը հանդիսանալով ՀՅԴ «Սողոմոն Թեհլիրեան» կոմիտէութեան շարքերու զգացումներուն՝ կը հաստատեմ, որ մեր շրջանը կորսնցուց կուսակցական գաղափարական հաւատամքին ու քաղաքական ուղիին հաւատարիմ եւ ջատագովը հանդիսացող ուղղամիտ կուսակցական մը»։ Սեւան Հաճի Արթինեանը աւարտեց իր խօսքը փոխանցելով խորազգաց ցաւակցութիւնները իր տիկնոջ՝ ընկերուհի Սոնային, զաւակներուն եւ թոռներուն, մեր հանգուցեալ ընկերոջ ընտանեկան պարագաներուն եւ հարազատներուն, նաեւ մեր բոլոր ընկերներուն եւ համակիրներուն, որոնք մօտէն ծանօթացած, յարաբերած եւ գործակցած են ընկ. Ժիրայրին հետ։ «Երթդ բարի ընկեր Ժիրայր, հոգիիդ ճախրանքը յաւերժանայ, ընկե՛ր» հրաժեշտով։

Ընկեր Յովհաննէսեանի ընտանիքի անդամները եւ հարազատները արժանավայել կերպով կազմակերպած էին թաղումն ու հոգեճաշը։ Դուստրը՝ Սալբին, նախապէս տեսերիզի վրայ արձանագրած էր հօրը կեանքի կարեւոր անդրադարձները, ինչպէս իր ծանօթացումը Սոնային հետ, իր առաջին գործը Գանատայի մէջ եւ այլ զուարթ ու հաճելի կեանքի փորձառութիւններէն դրուագներ։

Իր ընտանիքը «կեանքի տօնախմբութիւն» անուանած էր հոգեճաշը։ Արդարեւ բոլոր լուսանկարները եւ մեր յիշատակները այդ ցոյց կու տան։

Երեսուն տարիներ առաջ Ժիրայրը շատ լուրջ գործողութեան մը ենթարկուեցաւ։ Այդ ժամանակ բժիշկները առաւելագոյն տասը տարի կեանք տուին, բայց ապրեցաւ երեսուն տարի։ Այդ մէկը կը պարտինք իր կնոջ՝ Սոնային, որ աչալրջութեամբ հսկեց Ժիրայրի առողջութեան։ Իսկ ինք՝ Ժիրայրը, ամբողջ կեանքին ընթացքին մեծ համարում, յարգանք եւ սէր ունէր իր կնոջ հանդէպ։ Երբեք արգելք չեղաւ Սոնայի գրական տաղանդներուն, այլեւ քաջալերեց եւ գովեց։

Ընկեր Ժիրայրը, Սուրբ Աստուածածին եկեղեցւոյ հոգեւոր հայրերէն եւ հոգաբարձութեան անդամներէն ստացած եկեղեցւոյ քառասունամեակին առթիւ կազմակերպուած «Մտերմիկ երեկոյ»ի մը հրաւէրին կը պատասխանէ. «Ամէն սերունդի չի վիճակուիր գաղութ հիմնել զերոյէն։ Վաթսուն տարիներ առաջ այսօրուան Թորոնթոյի գաղութը "չհերկուած արտ" էր, մենք ալ՝ Միջին Արեւելքէն ներգաղթած բուռ մը անփորձ երիտասարդներ, որոնց վիճակուեցաւ հերկել, ցանել, ջրել, բերք աճեցնել, հոգեւոր հաց թխել եւ ազգային սովէ փրկել։ Ինչ որ կայ այսօր, արդիւնքն է անցեալի անգնահատելի զոհողութեան, անմնացորդ նուիրումին եւ անշեղ հաւատքին։ Փառք Աստուծոյ, որ նուիրական "դրօշարշաւ"ը կանգ չէ առած եւ կը շարունակէ իր վազքարշաւը»։ Արդարեւ, մենք շատ բան կը պարտինք մեր հիմնադիր սերունդին, որ առանց գործի, եկամուտի եւ բնակարան ունենալու ապահովութեան, նետուեցաւ գաղութաշինութեան, եւ այժմ նոր սերունդը ստանձնած է իրեն յանձնուած յանձնառութիւնը։

Այո, երթդ բարի ընկեր Ժիրայր Յովհաննէսեան։

Արշօ Զաքարեան
Թորոնթօ
20 Յունուար 2024

Դատապարտում ենք... Սկիզբը էջ 1

ՀՀ ԱԺ նախագահի նման մօտեցումն ու մտածելակերպը բացայայտում են ՀՀ իշխանութիւնների միտումը հայ ժողովրդի զանազան հատուածների մէջ պառակտում սերմանելու հարցում։

Արցախի համար ազգայինազատագրական պայքարը, անկախ հանրապետութեան կայացումը, արեան ու քրտինքի գնով մինչեւ վերջին շունչը պայքարի արդիւնքն է։

Այդ փաստի ուրացումն ազգադաւ կեցուածք է եւ թշնամու քարոզչութեան արդիւնք։Նման արտայայտութիւնները ոչ այլ ինչ են, քան սրբապղծութիւն հայրենիքի համար նահատակուած հայորդիների հանդէպ։

Պատգամաւորներ՝

1.Բաղունց Գագիկ
2.Գրիգորեան Արամ
3.Գալստեան Դաւիթ
4.Մոսիեան Արթուր
5.Մելքումեան Դաւիթ
6.Դանիէլեան Աշոտ
7.Գրիգորեան Նելլի
8.Թովմասեան Արթուր
9.Աւանէսեան Էլինորա
10.Աւագեան Արեգ
11.Բաղրեան Իլիչ
12.Աղաբեկեան Էտուարտ
13.Կասեան Վլատիմիր
14.Աթայեան Կարինէ
15.Յակոբեան Արմէն
16.Յարութիւնեան Վիգէն
17.Յարութիւնեան Արամ
18.Ղալայեան Լեոնիկ
19.Յակոբեան Մեսաքսէ
20.Ստեփանեան Գեղամ
21.Բալայեան Վահրամ
22.Սարգսեան Գոհար
23.Յովհաննիսեան Կարէն
24.Սարգսեան Դաւիթ

horizon
HORIZON
Hebdomadaire arménien
Armenian Weekly
Publié par / Published by
Les Publications Arméniennes (1991)
3401, Olivar-Asselin
Montréal, Québec
Canada H4J 1L5

Abonnement annuel / Yearly subscription
Canada
2e classe - 2nd class: $80
plus applicable taxes
1re classe - 1st class: $95
États-Unis / USA
1re classe - 1st class: $95 US
Ailleurs / Elsewhere
1re classe - 1st class: $125 US

Administration / Publicité
Sylva Ehramdjian-Bachekjian
(General Manager)
Tél.: (514) 332-3757
E-Mail:sylva@horizonweekly.ca

Courrier de deuxième classe
/No. 40065294 / Second class mail
Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X

Վարիչ Խմբագիր՝
Վահագն Գարագաշեան
Վարչական պատասխանատու՝
Սիլվա Էհրամճեան
Աւագ խմբագիր՝
Վրէժ-Արմէն Արթինեան
Անգլերէն/Ֆրանսերէն՝ Վիգէն Աբրահամեան, Թինա Սիլահեան
Սրբագրիչ՝
Սոնա Թիթիզեան
Ծանուցումներու ձեւաւորում՝
Լոռի Խաչերեան

Թորոնթոյի Ներկայացուցիչներ՝
Գրիգոր Հոքոյեան, (416) 494-1921
Ժագ Վարդեսեան, (416) 722-9225

Լուսանկարիչներ՝ Արմէն Ալեմեան, Մայք Թաշճեան, Իշխան Ղազարեան, Վազգէն Տէկիրմէնճեան

Financé par le gouvernement du Canada
Funded by the Government of Canada
Canada

ARZ fine foods
the essence of mediterranean gourmet
since1989
Grocery Store | Bakery | Butchery | Café | Catering
Halal By Hand
Fresh Meat & Poultry
NOW OPEN
Mississauga
720 Bristol Road West,
ON, L5R 4A5
(905) 502 9292
Scarborough
1909 Lawrence Ave East
ON, M1R 2Y6
(416) 755-5084
Scan Here To Check Out
Our Weekly Flyer At
www.arzfinefoods.com
Scan Here for Our
Catering Book At
www.arzfinefoods.com
For The Latest News And Deals Follow Us At:
www.arzfinefoods.com @arzfinefoods

KAREN BARRY GARO ALEX ARLENE

K A Z A N D J I A N

ACHAT|VENTE|FINANCE

RE/MAX 3000

IMMOBILIER
+
HYPOTHÈQUE

514 333 3000

CLASSÉS PARMI LES MEILLEURS COURTIERS RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL

RANKED AMONGST THE HIGHEST PREFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

*Karen Kazandjian, DA, courtier immobilier et hypothécaire agréé
*Barry Kazandjian, BA, courtier immobilier
*Garo Kazandjian, courtier immobilier
*Alex Kazandjian, courtier immobilier
*Arlene Der Ghougassian, courtier hypothécaire

RE/MAX 3000 INC. AGENCE IMMOBILIÈRE ET CABINET HYPOTHÉCAIRE

Horizon, 3401, Olivar-Asselin, Montréal, Québec Canada H4J 1L5 Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail